

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Jaarstukken 2017

MGR Regio Rijk van Nijmegen

*Regionaal platform voor samenwerking en afstemming
WerkBedrijf
ICT Rijk van Nijmegen*

Datum: 19 maart 2018

Inhoudsopgave

Jaarverslag	4
1 Inleiding	5
1.1 Samenvatting	6
2 Resultaten MGR als regionaal platform.....	8
2.1 Ontwikkelingen.....	8
3 Resultaten WerkBedrijf	9
3.1 Arbeidsmarkt 2017 in vogelvlucht	9
3.2 Prestaties op indicatoren.....	10
3.2.1 De realisatie van onze doelstellingen.....	10
3.2.2 Andere successen en ontwikkelingen.....	12
4 Resultaten iRvN.....	16
4.1 Prestaties.....	16
5 Verplichte paragrafen.....	18
5.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
5.2 Paragraaf financiering.....	22
5.3 Paragraaf bedrijfsvoering	25
5.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	28
5.5 Paragraaf Verbonden partijen.....	28
5.6 Verklaring van toepasselijkheid.....	28
Jaarrekening.....	30
1 Balans per 31-12-2017	31
2 Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar	32
3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	35
4 Toelichting balans per 31 december 2017.....	39
5 Gebeurtenissen na balansdatum.....	49
6 Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen.....	50
7 Toelichting op overzicht baten en lasten over 2017	51
7.1 Baten en lasten MGR totaal.....	51
7.2 Baten en lasten WerkBedrijf	51
7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel WERK	52
7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW	53
7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed	54
7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen	55

7.3.1	Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering	56
7.3.2	Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Informatie- & Applicatiebeheer	57
7.4	Baten en lasten Bestuursondersteuning.....	58
8	Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	59
9	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	61
	Bijlage 1 Resultaten, SW, meer- en maatwerk per gemeente.....	63
	Bijlage 2 Kengetallen WerkBedrijf.....	81
	Bijlage 3 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten	83
	Bijlage 4 Overzicht Arbeidsmatige Dagbesteding	84
	Bijlage 5 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente.....	85
	Bijlage 6 Consolidatieoverzicht.....	86
	Bijlage 7 Toelichting begroting voor en na wijziging	87
	Bijlage 8 Overheadpercentages	89

Jaarverslag

1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken van de MGR Rijk van Nijmegen. Hierin legt de MGR verantwoording af over 2017. We presenteren de regionale resultaten, financiën en ontwikkelingen. Dat doen we voor drie modules: MGR als regionaal platform (bestuursondersteuning), voor WerkBedrijf en voor ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

Leeswijzer

De MGR als regionaal platform (bestuursondersteuning), WerkBedrijf en iRvN hebben ieder een eigen hoofdstuk in het jaarverslag (2, 3 en 4). Voor elk onderdeel gaan we apart in op de:

- Inhoudelijke resultaten
- Inhoudelijke ontwikkelingen

WerkBedrijf is het meest beleidsrijke onderdeel van de MGR. Daarom gaat de meeste aandacht uit naar deze module.

De verplichte paragrafen rondom risicobeheersing en weerstandsvermogen zijn terug te vinden in hoofdstuk 5 van het jaarverslag.

Financiële afwijkingen en de oorzaak daarvan worden behandeld bij de jaarrekening in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten (hoofdstuk 4 en 7). In de jaarrekening zijn ook de eindafrekeningen met de gemeenten opgenomen (hoofdstuk 2).

We presenteren de regionale resultaten. Voor de module WerkBedrijf zijn ook de resultaten per gemeente weergegeven in bijlage 1. Daarin staan ook de resultaten van het maat- en/of meerwerk. Dit zijn projecten die gemeenten bij WerkBedrijf inkochten.

In bijlage 2 zijn kengetallen opgenomen. Dat geeft meer inzicht in het werk van WerkBedrijf.

1.1 Samenvatting

De MGR is het platform voor regionale afstemming. Onder de MGR vallen twee modules: WerkBedrijf en iRvN.

MGR als regionaal platform

De MGR is naast een uitvoeringsorganisatie ook het platform voor regionale afstemming en overleg. In 2017 gingen deelnemende gemeenten in gesprek over de demografie in de regio. Ook is stilgestaan bij de regionale samenwerking. De vraag: *“waar staan we nu en wat willen we in de toekomst?”* staat daarbij centraal. Dit komt terug in het manifest dat geschreven wordt. Daarin staat de inhoudelijke agenda, aandachtspunten en verbeteringen. Gemeenten kunnen dit gebruiken in hun coalitieronde.

WerkBedrijf: het arbeidsbemiddelingsbedrijf van de regio Nijmegen

Voor arbeidsbemiddeling is WerkBedrijf afhankelijk van de arbeidsmarkt. In onze regio groeide de werkgelegenheid, maar de groei was minder sterk dan landelijk. Dat komt doordat sectoren met een sterke banengroei minder vertegenwoordigd zijn in onze regio. Met name werkzoekenden met recente werkervaring profiteerden als eerste van de aantrekkende economie.

In 2017 leidde WerkBedrijf 2.169 mensen naar werk. Daardoor werden 1.256 mensen volledig onafhankelijk van een bijstandsuitkering. In 2016 waren dit er 1.022. Deze resultaten bereikten we door onze professionalisering en het starten van nieuwe projecten. Bij het project kansberoepen zetten we extra in op het vinden van werkplekken in kansrijke sectoren.

Voor het SW onderdeel focuste WerkBedrijf zich op het verhogen van de netto toegevoegde waarde. Eind 2017 is de toegevoegde waarde per SW medewerker € 7.127. In 2016 was dit € 6.800. Dit bereikten we onder andere door het ziekteverzuim te verlagen en SW medewerkers te detacheren bij ondernemers. Bij het ziekteverzuim zien we sinds 2015 een dalende lijn. Een brede en intensieve aanpak van verzuim zorgt daarvoor. Desondanks daalde ziekteverzuim in 2017 minder sterk dan we verwachtten. We blijven inzetten op het verlagen van ziekteverzuim.

Een andere belangrijke pijler is de arbeidsmatige dagbesteding. Eind 2017 zijn 398 mensen actief (geweest) in de arbeidsmatige dagbesteding. Dit is meer dan 2016, toen waren het 300 mensen. De groei bereikten we door zowel intern als extern meer bekendheid te geven aan arbeidsmatige dagbesteding. Door te starten op een plek in de arbeidsmatige dagbesteding neemt de zelfredzaamheid en/of loonwaarde van een kandidaat toe. Dit kan een opstap zijn naar een meer reguliere werkplek.

Door mensen naar werk te leiden of aan het werk te houden bereiken we meer dan alleen financiële effecten. Werk geeft mensen zingeving, waardering, sociale contacten en zelfvertrouwen. Het zorgt voor inkomen waardoor mensen meer te besteden hebben en daardoor meer ondernemen.

We zijn ervoor om mensen naar werk toe te leiden. Vaak spelen er bij kandidaten op meerdere leefgebieden problemen. Het is dan belangrijk om het traject naar werk af te stemmen met andere partijen die hulp bieden. Daarom verstevigden we in 2017 de samenwerking met GGZ instellingen, zorginstellingen, sociale wijkteams, gemeenten en PRO/VSO scholen.

We hebben ondernemers, onze klanten, nodig om mensen naar werk te leiden. In 2017 hielden we een tevredenheidsonderzoek onder de ondernemers. Daaruit bleek dat ondernemers blij zijn met de samenwerking. Ondernemers willen kansen bieden aan werkzoekenden. Daar spelen we op in.

iRvN: de ICT-ondersteuner van deelnemende gemeenten

iRvN ondernam in 2017 verschillende acties rondom informatiebeveiliging en de inrichting van de technische infrastructuur. In 2017 zijn vier gemeenten gemigreerd naar de systemen van de MGR. De laatste gemeente migreert in 2018. De ambtenaren van de regiogemeenten zijn gevraagd mee te doen in het tevredenheidsonderzoek van de iRvN. Zij zijn de eindgebruikers. Naar aanleiding van het onderzoek brengt iRvN periodiek een nieuwsbrief uit en is een plan opgesteld voor de doorontwikkeling van de Servicedesk.

Financieel resultaat MGR

Ons bestuur stelde eind 2017 de begroting 2017 bij. We sluiten voor de MGR het jaar af met een voordelig resultaat van € 132.000 ten opzichte van deze begroting.

Module	Onderdeel	Gerealiseerd resultaat
Bestuursondersteuning		1
WerkBedrijf		190
	WERK	33
	SW	156
	Vastgoed	1
ICT Rijk van Nijmegen		-58
	Automatisering	-28
	Totaal baten en lasten	-192
	Bestemmingsreserve	164
	Informatie-& Applicatiebeheer	-30
Totaal MGR		132

Naast de resultaten op de basisdienstverlening gaat er per saldo ook voor de Wettelijke loonkostensubsidie (€ 205.000) en de Arbeidsmatige dagbesteding (€ 293.000) geld terug naar de gemeenten.

Deze resultaten worden conform afspraak met de deelnemende gemeenten verrekend. Onderstaand de totalen per gemeenten:

Bedragen in € 1.000	Basisdienst-verlening	Arbeidsmatige dagbesteding	Wettelijke loonkosten-subsidie	Totaal MGR
Beuningen	7	-18	-20	-31
Berg en Dal	3	-25	4	-18
Druten	6	158	1	165
Heumen	-3	3		
Mook en Middelaar		-16	3	-13
Nijmegen	104	113	210	427
Wijchen	18	78	7	103
West Maas en Waal	-3			-3
Totaal	132	293	205	630

2 Resultaten MGR als regionaal platform

De MGR is het platform voor regionale samenwerking. WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) zijn onderdelen van de MGR en uitvoeringsorganisaties.

2.1 Ontwikkelingen

De MGR kreeg bij de oprichting de taak om naast een uitvoeringsorganisatie ook een platform voor regionale afstemming en overleg te zijn. De afgelopen jaren werkten we aan verdere invulling van dit platform. In 2016 is afgesproken om de komende tijd in te zetten op gesprekken tussen de deelnemende gemeenten aan de hand van thema's die een horizon kennen van 5 à 10 jaar en portefeuille-overstijgend zijn. Dat jaar is demografie als relevant thema benoemd. Het gesprek daarover kreeg in 2017 verder. Verschillende demografische trends zijn verder uitgediept. Zo zien we bijvoorbeeld een terugloop van het aantal kinderen in alle deelnemende gemeenten met uitzondering van Nijmegen. Naar aanleiding van de uitdieping is besloten in ieder geval verder stil te staan bij:

1. De opbouw en het aantal kinderen en de gevolgen hiervan voor de voorzieningen in de regio;
2. De opbouw van de beroepsbevolking, werkzoekenden en de vraag naar personeel op de arbeidsmarkt.

Dit zetten we voort voor een inhoudelijk vervolg op de regionale samenwerking in de regio.

Daarnaast zijn we meer evaluatief bezig geweest. In de laatste maand van 2016 startten we daarmee, door te bekijken waar we nu staan op het gebied van regionale samenwerking en hoe we daar in de toekomst verder richting aan kunnen geven. In 2017 gaven we hier verder vorm aan. Door in ons algemeen bestuur in gesprek te gaan over dit thema. Maar ook door in november van dit jaar een collegeontmoeting te organiseren met als onderwerp "Zo doen we het hier". Waar "het" staat voor samenwerken en "hier" voor de regio Rijk van Nijmegen. Met al deze input zijn we gestart met het opstellen van een richtinggevend 'manifest'. Daarin staat een inhoudelijke agenda, aandachtspunten en verbeterpunten die gemeenten kunnen benutten in de nieuwe coalitieronde. Ook de ambtelijke organisaties zijn hierbij betrokken. We streven ernaar dit document begin 2018 aan de gemeenten te presenteren.

Om ook de raden op een goede manier bij dit traject te betrekken, had ons bestuur de wens een raadsbijeenkomst te organiseren om in gesprek te gaan over regionale samenwerking. Een peiling naar de behoefte aan een dergelijke bijeenkomst is gehouden in december 2017. Daaruit volgde dat de behoefte op dit moment slechts beperkt is, waarschijnlijk mede door de timing. Een regionale raadsbijeenkomst over dit thema vindt daarom niet meer voor de verkiezingen plaats. Wel is in november 2017, in samenspraak met de agendacommissie, een regionale raadsbijeenkomst georganiseerd over WerkBedrijf. Hierop kijken we positief terug.

Zoals bovenstaand beschreven, zetten we in 2017 duidelijke stappen in de richting zoals afgesproken in de begroting 2017. In de begroting kondigden we aan te gaan werken aan de verbetering van de website, zodat de openbare vergaderingen en stukken toegankelijk zijn. Dit jaar zijn daarvoor de voorbereidingen getroffen. We streven ernaar volgend jaar een nieuwe website te implementeren die de toegankelijkheid van stukken, en daarmee de transparantie van de besluitvorming binnen de MGR, nog verder vergroot.

3 Resultaten WerkBedrijf

WerkBedrijf is het arbeidsbemiddelingsbedrijf van de regio Nijmegen. We vinden dat er voor iedereen plek is op de arbeidsmarkt. Ook voor mensen met een arbeidsbeperking. We brengen vraag en aanbod van werk op de lokale arbeidsmarkt bij elkaar. Dat doen we door duurzame relaties op te bouwen met onze klanten: de ondernemers. En door werkzoekenden te begeleiden naar een passende baan. We willen hun kansen vergroten. We zijn tevreden als de kandidaat op zijn plek zit en de ondernemer tevreden is.

3.1 Arbeidsmarkt 2017 in vogelvlucht

Om onze kandidaten te bemiddelen zijn we afhankelijk van de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Vraag naar werk groeit, maar regionaal minder sterk dan landelijk

In 2017 groeide de economie verder waardoor er meer werkgelegenheid kwam. Dat zien we terug in de groei van het aantal banen. In 2017 maakten we de sterkste groei mee sinds 2008. Gemiddeld waren er 10 miljoen banen. Met de groei van de werkgelegenheid groeide ook het aantal flexibele contracten. Met name in de uitzendbranche groeide het aantal banen. En dat is logisch. Bij een economische opleving neemt als eerst de vraag naar uitzendkrachten toe. Ondernemers in de ICT, zakelijke dienstverlening en industrie merken dat ze steeds meer moeite hebben met het vinden van geschikt personeel.

In onze regio groeide de economie ook, maar minder sterk dan landelijk. Dat komt doordat de sectoren met een sterke banengroei (ICT, bouw, zakelijke dienstverlening) minder sterk vertegenwoordigd zijn in onze regio. Onderwijs en zorg zijn wel sterk vertegenwoordigd in onze regio. Deze sectoren profiteren niet direct van economische ontwikkelingen. De groei van deze sectoren is meer afhankelijk van het overheidsbeleid.

Met name WW'ers profiteren van de aantrekkende economie

Landelijk daalde het werkloosheidspercentage in 2017 van 5,3% naar 4,4%. Werkzoekenden met recente werkervaring profiteerden als eerste van de aantrekkende economie. Dat zijn met name werkzoekenden met een WW-uitkering. Vergeleken met vorig jaar is het aantal WW-uitkeringen in onze regio met 18,6% afgenomen. De groei van werkgelegenheid is echter niet voldoende om alle werkzoekenden aan het werk te krijgen. Het bijstandsbestand is minder conjunctuurgevoelig. Dat komt door de toenemende mismatch op de arbeidsmarkt. Werkzoekenden in de bijstand beschikken vaak niet over de ervaring, opleiding of andere vaardigheden die een werkgever vraagt. Dat heeft twee oorzaken. Ten eerste veranderen en verdwijnen functies. Door automatisering en robotisering is er minder vraag naar laaggeschoold personeel en worden er hogere eisen gesteld. Daarnaast zien we dat de samenstelling van het bijstandsbestand veranderd. Er stromen meer mensen met een arbeidsbeperking de bijstand in. Mensen die voorheen in de Wajong of WSW terecht konden, stromen nu de bijstand in. Ook stroomden meer statushouders in de bijstand. Beide groepen hebben intensieve en langdurige begeleiding nodig om aan het werk te komen. Deze ontwikkelingen zien we landelijk, maar ook in onze regio. Ter illustratie: 91% van de kandidaten van WerkBedrijf heeft ondersteuning nodig bij het vinden van werk.

3.2 Prestaties op indicatoren

3.2.1 De realisatie van onze doelstellingen

WerkBedrijf had drie regionale doelstellingen in 2017:

1. 1.850 mensen naar werk toeleiden
2. De netto toegevoegde waarde per FTE in de SW verhogen naar € 7.100
3. Het aantal kandidaten in de arbeidsmatige dagbesteding verhogen naar 400

1.850 mensen naar werk toeleiden

In 2017 leidde WerkBedrijf in totaal 2.169 mensen naar werk. Daarvan hadden 1.866 mensen een bijstandsuitkering en waren 303 mensen niet bijstandsgerechtigden. Door mensen naar werk te leiden stroomden 1.256 mensen volledig uit de bijstandsuitkering. We hebben hiermee de doelstelling in de begroting 2017 van 1.100 bereikt.

In onderstaande tabel is de uitstroom uit de bijstand weergegeven. In de laatste kolom staat het aantal parttime en fulltime plaatsingen van bijstandsgerechtigden per gemeente en per periode weergegeven:

Uitstroom uit de bijstand	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Tm Dec				Plaatsingen bijst.ger. WerkBedrijf 2017
					2017	2016	2015	2014	
Nijmegen	195	204	220	233	852	693	741	756	1.275
Wijchen	14	33	19	30	96	95	71	83	142
Berg en Dal	46	31	34	31	142	118	66	66	154
Beuningen	15	27	21	14	77	44	69	60	108
Druten	9	15	5	3	32	29	28	17	60
Heumen	5	7	8	13	33	10	31	17	49
Mook en Mid.	10	9	3	2	24	22	16	17	18
Overige									60
Uitstroom uit de bijstand	294	326	310	326	1.256	1.011	1.022	1.016	1.866
Resultaat cumulatief	294	620	930	1.256					

We plaatsten 946 mensen op parttime werk ten opzichte van de doelstelling van 550 in de begroting 2017. Zij stroomden daardoor deels uit de uitkering. Dit is meer dan in 2016, toen plaatsten we 532 mensen op parttime werk. We zien dat het aanbod van parttime werk groeit en we spelen daar op in. Voor sommige kandidaten is parttime werk het hoogst haalbare. Bijvoorbeeld doordat zij een arbeidsbeperking hebben. Voor andere kandidaten is parttime werk een opstap naar fulltime werk.

Bij de gemeente Nijmegen wordt de besparing van de bijstandsuitkeringen door parttimeplaatsingen (deeltijdinkomsten) bijgehouden. Jaarlijks bedraagt deze besparing rond de 5% van het totale uitkeringsvolume van de bijstand.

Als we inzoomen op de 2.169 mensen die we naar werk begeleidden dan zien we dat:

- We 599 jongeren met een bijstandsuitkering naar werk toeleidden;
- We 148 mensen met een arbeidsbeperking en bijstandsuitkering naar werk toeleidden;
- We 303 mensen zonder uitkering naar werk toeleidden. Dit zijn jongeren die in hun zoekperiode¹ werk vinden, niet-uitkeringsgerechtigden en enkele WW-ers.

¹ zoekperiode: Voordat jongeren een uitkering kunnen aanvragen doorlopen zij een zoekperiode van 4 weken. We ondersteunen jongeren tijdens hun zoekperiode. Het doel is dat zij in die periode werk vinden of een opleiding gaan volgen. Daarmee voorkomen we dat ze een uitkering aanvragen.

Onze doelstelling hebben we ruimschoots behaald. Dat is het resultaat van onze professionalisering en nieuwe projecten die we startten. Een voorbeeld is het project kansberoepen. In dit project focussen we ons op het vinden van werkplekken in kansrijke sectoren. Dit zijn sectoren waar (in de toekomst) veel werk is voor onze kandidaten. Het is een van de projecten uit het Masterplan Terugdringen Bijstandstekort van gemeente Nijmegen.

Ook voor andere gemeenten zetten we ons in 2017 extra in. We hanteren regionale resultaten, maar werken ook vanuit de solidariteitsgedachte. Het kan voorkomen dat de regionale resultaten goed zijn, maar de resultaten van een specifieke gemeente achterlopen. Dan leveren we tijdelijk extra inspanningen voor deze gemeenten.

UWV is een belangrijke samenwerkingspartner. Zij leiden mensen met een WW, WGA/WIA of Wajong uitkering naar werk. In 2017 hebben we samen met UWV 5.918 mensen naar werk toegeleid.

Door mensen naar werk te leiden bereiken we meer dan uitstroom uit de bijstand. Ook voorkomen we dat mensen in de bijstand stromen. Werk geeft mensen zingeving, waardering en zelfvertrouwen. Werk zorgt voor inkomen waardoor mensen meer besteden en meer ondernemen. En werk zorgt voor nieuwe collega's en sociale contacten. Mensen horen er weer bij en voelen zich trots.

Netto toegevoegde waarde verhogen

Binnen de SW is steeds minder subsidie terwijl loonkosten toenemen. Daarom willen we de toegevoegde waarde van de SW medewerker verhogen. Eind 2017 is de toegevoegde waarde per SW medewerker € 7.127. In 2016 was dit € 6.800. We hebben hiermee onze doelstelling (van € 7.100) bereikt.

Dat bereikten we onder andere door het ziekteverzuim te verlagen. We startten met een brede en intensieve aanpak van verzuim. Dat zorgt voor een gedrag- en cultuurverandering en deskundigheidsbevordering. Ons streven was eind 2017 een ziekteverzuim van 15%. Dat hebben we niet behaald. Het ziekteverzuim eind 2017 was 15,9%. De verbouwing op de Boekweitweg zorgde voor onrust waardoor het ziekteverzuim toenam. Kijken we naar het gemiddelde ziekteverzuim over heel 2017, dan is dit 16%. In 2016 was dit 18,4%. Een daling dus van 2,4%. Deze maatstaf (gemiddelde ziekteverzuim) wordt ook landelijk gehanteerd. We groeien steeds meer toe naar het landelijk gemiddelde van vergelijkbare SW bedrijven. In 2017 is het gemiddelde ziekteverzuim van vergelijkbare SW bedrijven 14,5%. We zijn dus goed op weg en zien sinds 2015 een dalende lijn die we willen vasthouden. Verzuim was en blijft een thema waar veel aandacht voor is.

Naast ziekteverzuim werkten we ook aan het detacheren van SW medewerkers en het verminderen van leegloop. We zetten ons in om SW medewerkers naar 'buiten' (bij de ondernemer) te detacheren. Eind 2017 is 66,1% van de SW medewerkers gedetacheerd bij een ondernemer. Eind 2016 was dit 65,2%. De leegloop daalde van 10,4% in 2016 naar 9,1% in 2017. Onder leegloop verstaan we: SW medewerkers die werken op beschutte werkplekken, maar detacheerbaar zijn naar 'buiten'. In bijlage 2 is de verdeling van SW medewerkers over werkvormen zichtbaar.

Ook het continue aandacht hebben voor tarieven bij detachering, het zoeken naar mogelijkheden om efficiency van productie te verhogen en scherp zijn op prijsafspraken met ondernemers dragen bij aan de verhoogde toegevoegde waarde.

Aantal kandidaten arbeidsmatige dagbesteding verhogen naar 400

We vinden het belangrijk dat kandidaten op de juiste plek zitten en de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Daardoor kunnen zij zich ontwikkelen en waar mogelijk doorstromen naar een meer reguliere werkplek. Arbeidsmatige dagbesteding speelt daarin een belangrijke rol. Het is bedoeld voor kandidaten die wel arbeidsvermogen hebben, maar intensieve ondersteuning nodig hebben. Betaald werk is voor hen (nog) niet haalbaar. Door mee te doen in het arbeidsproces neemt hun zelfredzaamheid en/of loonwaarde toe. Daardoor kunnen zij mogelijk op termijn doorstromen naar een meer reguliere werkplek. Eind 2017 zijn 398 mensen actief (geweest) in de arbeidsmatige dagbesteding. In 2016 waren dit 300 mensen. Ons doel voor 2017 was 400. De groei bereikten we door zowel intern als extern meer bekendheid te geven aan arbeidsmatige dagbesteding. Bijvoorbeeld door klantmanagers van gemeenten, professionals uit de zorg en onze eigen consulenten goed en structureel te informeren.

3.2.2 Andere successen en ontwikkelingen

Naast de drie doelstellingen focusten we ons ook op een aantal andere onderwerpen. Ook daar boekten we successen.

1.394 kandidaten aan het werk met behoud van uitkering

Een groot deel van onze kandidaten zijn niet direct klaar voor de arbeidsmarkt. Zij kunnen niet meteen aan de slag op een reguliere betaalde baan. Dat heeft verschillende oorzaken. Zo kunnen werknemersvaardigheden onvoldoende zijn of er speelt andere problematiek. Een opstap is dan een werkplek met behoud van uitkering. In 2017 zijn 1.394 kandidaten geplaatst op een werkplek met behoud van uitkering. Voor een overzicht per gemeente verwijzen we u naar bijlage 2.

57 statushouders bemiddeld naar een betaalde baan

We willen dat statushouders zo snel mogelijk meedoen in onze samenleving. Werk speelt een belangrijke rol in de integratie. Daarom verstrekten gemeenten een extra opdracht aan WerkBedrijf. We startten met een speciaal team consulenten voor statushouders. Zij bemiddelen statushouders naar werk of opleiding. Naast de reguliere voorzieningen bieden we speciale trajecten aan voor deze groep. We werken samen met COA en Vluchtelingenwerk om een goed beeld te krijgen van een statushouder. En om de begeleiding op elkaar af te stemmen. We sloten met bedrijven samenwerkingsovereenkomsten af. Zij bieden opleidingen, leer/werktrajecten en contracten aan. Dat heeft erin geresulteerd dat 57 statushouders aan het werk gingen en uit de uitkering stroomde. 56 statushouders startten met een opleiding. Zij zijn niet meer afhankelijk van een bijstandsuitkering omdat zij studiefinanciering ontvangen. 123 statushouders waren met behoud van uitkering aan het werk.

Meer kandidaten met een arbeidsbeperking aan de slag

We liggen in onze regio ruim op koers met de banenafspraken. We blijven ons inzetten voor deze groep. Zij kunnen niet zelfstandig het wettelijke minimumloon verdienen.

We lieten onderzoek doen naar de groep mensen met een indicatie banenafpraak. Daaruit bleek onder andere dat we de doelgroep nog niet altijd voldoende (her)kennen. Met de uitkomsten van dit onderzoek zijn we in 2017 aan de slag gegaan. We brengen de groep verder in beeld, zetten de Praktijkroute in waar kan, zorgen voor goede begeleiding op de werkvloer door gerichte inzet van jobcoaches, voeren het goede gesprek met de werkgever over deze groep, sturen op gemixte groepsdetacheringen en gebruiken het ION-netwerk als ambassadeur voor inclusief ondernemen.

Bouwen aan de keten van arbeid

Kandidaten krijgen van verschillende organisaties hulp om zich te ontwikkelen. WerkBedrijf biedt hulp bij het vinden van loonvormend werk. Dat gaat van arbeidsmatige dagbesteding tot en met regulier betaald werk. Samenwerken met andere (hulpverlenende) organisaties heeft meerwaarde. Door samen te werken kunnen we trajecten op elkaar afstemmen. Dat zorgt voor ontwikkeling. Met de juiste hulp op het juiste moment kan de kandidaat een stap maken in/naar loonvormend werk.

GGZ-instellingen

Een mooi voorbeeld daarvan zijn de Individuele Plaatsing en Steun (IPS) trajecten. 1 december 2017 zijn we daarmee gestart. Het is een traject voor mensen met een ernstig psychiatrische aandoening (EPA) die in behandeling zijn bij een GGZ-instelling. De GGZ-instelling biedt gedurende 3 jaar begeleiding. Zij begeleiden de kandidaat naar en op een betaalde werkplek. WerkBedrijf biedt vacatures aan en zet voorzieningen in.

Sociale wijkteams

We werken samen met de sociale wijkteams. We merken dat de aansluiting van werk belangrijk is. We zien dat het kan bijdragen aan het oplossen van andere complexe problematiek. Werk geeft structuur, sociale contacten, zingeving en inkomsten. Medewerkers van sociale wijkteams weten ons te vinden als ze de werkmogelijkheden van een cliënt willen bespreken. Daardoor komen cliënten van sociale wijkteams sneller en eerder op het juiste traject naar werk. Ook zien we een toename van het aantal aanmeldingen voor arbeidsmatige dagbesteding vanuit sociale wijkteams.

Gemeenten

Een aantal gemeenten werken met participatiecoaches. Zij activeren bijstandsgerechtigden voordat ze aangemeld worden bij WerkBedrijf. Mensen gaan aan de slag in de niet-loonvormende keten. Zij doen bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Doordat mensen aan de slag zijn wordt de stap naar de loonvormende keten makkelijker.

Scholen (vroegtijdig schoolverlaters)

We willen voorkomen dat jongeren die (vroegtijdig) school verlaten in een gat vallen. Daarom zijn we in 2017 gestart met een sluitende aanpak van Praktijkonderwijs en VSO naar passend werk.

Een deel van de vroegtijdige schoolverlaters is niet bij ons in beeld. Zij ontvangen geen uitkering en zijn na uitval niet naar WerkBedrijf doorverwezen. Voor deze groep namen we een outreachende VSV consulent aan. Dit wordt gefinancierd vanuit regionale RMC middelen. De consulent zoekt deze jongeren op. We peilen of ze behoefte hebben aan ondersteuning. En leiden ze terug naar onderwijs of werk als ze dat willen.

Ondernemers in de regio

We versterkten onze relatie met ondernemers in de regio. Ondernemers zijn onze klanten. Het afgelopen jaar hebben we bijeenkomsten met ondernemers bijgewoond en zelf georganiseerd. Zowel lokaal als regionaal. We deelden onze kennis over personeelsvraagstukken en zijn nieuwe samenwerkingen aangegaan. Zo werken we samen met bedrijven om banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Het ION (Inclusief Ondernemers Netwerk) event droeg daar zeker aan bij. Tijdens het event ontstonden 102 matches tussen werkgevers en kandidaten. We ondersteunen dit netwerk van ondernemers die inclusief ondernemen en dit willen stimuleren in de regio. Met andere bedrijven maakten we afspraken over opleidingen en banen voor statushouders. Ook lieten we werkgevers en kandidaten met elkaar in gesprek gaan. Daar kwamen mooie resultaten uit voort. Zoals een vervolgesprek of een baan.

We hebben de tevredenheid van onze ondernemers gemeten. Daaruit blijkt dat de meeste ondernemers blij zijn met de samenwerking. Ze vinden WerkBedrijf betrouwbaar, persoonlijk, toegankelijk en betrokken. WerkBedrijf kan zich nog meer profileren als gesprekspartner en adviseur bij personeelsvraagstukken. Daar gaan we mee aan de slag. Ondernemers werken met ons samen omdat ze kansen willen bieden aan werkzoekenden. En omdat ze maatschappelijk en sociaal willen ondernemen. Ook het voldoen aan Social Return on Investment (SROI) verplichtingen is een reden voor samenwerking.

Social Return on Investment (SROI)

WerkBedrijf coördineert de uitvoering van Social Return on Investment (SROI). In 2017 zijn 183 aanbestedingen voor de regio begeleid. 263 partijen namen opdrachten aan. In 2017 zijn, door het opnemen van SROI voorwaarden bij aanbestedingen boven € 50.000, 608 mensen aan het werk gegaan. Daarvan kwamen 466 mensen uit onze arbeidsmarktregio. 25% van de kandidaten met een werkeloosheidsuitkering werkte tussen de 3 en 6 maanden bij de opdrachtgever. 50% van de kandidaten werkt langer dan 6 maanden bij de opdrachtnemer.

Sociale werkvoorziening: de juiste werkplek in een goede werkomgeving

Medio 2017 startten we met de pilot 'alternatieve werkplekken SW'. Daarin werken we samen met Pluryn en Driestroom. We zoeken samen naar passende werkplekken voor SW medewerkers. Dit zijn plekken buiten WerkBedrijf. SW medewerkers kunnen op deze plekken re-integreren als dat op hun oude werkplek niet mogelijk is. Ook zijn deze plekken geschikt als de huidige werkplek onvoldoende aansluit bij de behoefte van de medewerker. Of omdat we (samen met de medewerker) willen onderzoeken of arbeidsmatige dagbesteding beter aansluit bij de mogelijkheden van de medewerker.

Zo'n 400 SW medewerkers werken voorlopig nog op de locatie Boekweitweg. We stelden vast dat zij niet altijd voldoende en passende begeleiding krijgen en de werkomgeving schoot op veel gebieden tekort. In 2017 verbeterden we de werkzaamheden en de werkplekken van SW medewerkers. Zo zijn afdelingen kleiner en overzichtelijker gemaakt en is de begeleiding verbeterd. Door aanpassingen zijn we beter in staat SW medewerkers gevarieerd en continue werk aan te bieden. Dit draagt bij aan het werkplezier, de productiviteit en het verlagen van het ziekteverzuim.

Nog voor deze veranderingen voerden we een tevredenheidsonderzoek uit onder SW medewerkers. Bijna de helft van de SW medewerkers vulde deze in. Voor het werken bij WerkBedrijf geven zij gemiddeld een 6,4. De meerderheid vindt dat de leiding prettig met hen omgaat. SW medewerkers willen zich graag ontwikkelen. Maar er zijn ook aandachtspunten. Bijvoorbeeld frequenter werkoverleg, meer aandacht voor de persoon en meer duidelijkheid over de toekomst. In 2018 gaan we daarmee aan de slag.

Beschut werk Participatiewet (beschut "nieuw").

WerkBedrijf organiseert betaalde dienstverbanden op een geschikte werkplek voor mensen met een indicatie beschut werk. We willen deze mensen een plek bieden met maximale ontwikkelingsmogelijkheden en de juiste begeleiding.

We startten een pilot met een externe partij: Pluryn. Zij nemen de mensen in dienst, betalen het loon, zorgen voor een geschikte werkplek en de juiste begeleiding. 2017 stond in het teken van het leren kennen van de doelgroep beschut nieuw, het maken van afspraken en inrichten van de processen en de samenwerking met Pluryn. Ook screenen we onze eigen bestanden op kandidaten die alleen in een beschutte omgeving betaald kunnen werken. We vinden het namelijk belangrijk dat

mensen die beschut werk nodig hebben, dat ook krijgen. Denk aan mensen die een WSW indicatie hebben, maar geen dienstverband en de Wajong-ers bij UWV.

We hebben gemerkt dat de doelgroep beschut nieuw zeer divers en complex is in problematieken en uitkeringsachtergrond. De begeleidingbehoefte is over het algemeen zeer groot, ook vergeleken met die van de SW-medewerkers die beschut werken. Het vinden van een geschikte werkplek is maatwerk. Na het advies van UWV is nog nader onderzoek nodig naar de mogelijkheden en behoeften van de persoon met de indicatie. Het proces van indicatie naar een passende match op een werkplek is intensief en duurt gemiddeld drie maanden. Dit is ook te zien in andere regio's. Deze mensen zijn bij WerkBedrijf meestal niet bekend. Hierdoor is de aanloop naar een geschikte werkplek voor deze groep mensen nog wat langer.

In 2017 stelde het Rijk budget beschikbaar voor 62 beschutte plekken. De behoefte bleek lager te zijn: 20 personen kregen in de loop van het jaar de indicatie beschut. Dit heeft er mee te maken dat mensen met een arbeidsbeperking in veel gevallen beter geholpen zijn met arbeidsmatige dagbesteding (als ze nog niet betaald kunnen werken) of met een baan via de banenafspraken (als ze bij een echt bedrijf kunnen werken). Eind 2017 waren drie mensen aan de slag bij Pluryn op een beschutte werkplek.

Beperken doorstroom WW naar bijstand

We willen de doorstroom van mensen met WW naar bijstandsuitkering beperken. Deze doorstroom is in onze regio namelijk hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarom zijn we in het tweede kwartaal van 2017 gestart met voorlichtingen. Deze geven we samen met UWV en afdeling Inkomen van de gemeenten. Mensen die een WW-uitkering ontvangen, maar in de bijstand dreigen te komen nodigen we daarvoor uit. Ook doen we mee aan een landelijk onderzoek over deze doorstroom. In een aantal andere steden loopt een soortgelijk project. We gebruiken deze ervaringen om ons project te verbeteren. Het aantal mensen dat vanuit de WW doorstroomt naar de bijstand is gedaald. Er zijn nog geen actuele cijfers om te kunnen vergelijken met het landelijk gemiddelde.

4 Resultaten iRvN

4.1 Prestaties

De iRvN ondersteunt de MGR en diverse gemeenten op ICT-gebied.

(Informatie)beveiliging

iRvN heeft een regionaal systeem (ISMS) gekozen voor de registratie van de geïmplementeerde BIG-richtlijnen. In de BIG (Baseline Informatieveiligheid Gemeenten) staan meer dan 300 richtlijnen/maatregelen die betrekking hebben op het veilig beheren van informatie. Alle gemeenten hebben uitgesproken zich aan deze richtlijn te gaan houden. In het registratiesysteem wordt bijgehouden of de richtlijn is ingevoerd, hoe dat is gedaan en een bewijs dat de richtlijn/maatregel ook uitgevoerd wordt. Het is dus een systeem voor kwaliteitsbewaking. Het ISMS is in samenspraak met regionale CISO's geïmplementeerd. Daarnaast is er een regionale auditor gecontracteerd ten behoeve van de diverse ICT-audits (DigiD, BRP, BAG etc.) voor alle gemeenten.

Inrichting technische infrastructuur

Digitaal werken vraagt om een veilige omgeving. Bij het ontwerp van het nieuwe regionale iRvN netwerk is bewust gekozen voor een firewall op twee niveaus. Een firewall houdt ongewenst verkeer tegen, zoals hackers en virussen. Door met twee niveaus te werken wordt de veiligheid vergroot. Om de personele kwetsbaarheid verder te beperken is een derde partij betrokken bij het beheer van de firewall. Zij kunnen als back-up dienen voor firewall beheerders van iRvN.

Naast de afronding van het iRvN-netwerk zijn in 2017 een aantal acties ondernomen om de technische infrastructuur binnen het datacenter te verbeteren. Zo is de back-up- en storageomgeving vervangen. De nieuwe omgeving bevat moderne technologie en is geschikt voor de komende jaren. Tevens zijn de voorbereidingen getroffen voor de upgradering van het tweede iRvN-datacenter waarmee tevens een verhoging van de bedrijfscontinuïteit werd gerealiseerd.

iRvN heeft zich in 2017 aangesloten bij Govroam (government roaming). Govroam biedt een bepaalde manier van inloggen op de Wi-Fi. Daardoor zijn ambtenaren verzekerd van veilige Wi-Fi in alle overheidsgebouwen (in Nederland) mits deze zijn aangesloten bij Govroam.

Gemeente Druten (evenals gemeente Mook en Middelaar) is gekoppeld aan een zogeheten appendix van het TeleMANN-glasvezel netwerk. Helaas is deze glasvezel kabel tijdens wegwerkzaamheden doorgegraven waardoor gemeente Druten geen dataverkeer had. Binnen 14 uur was de breuk echter weer hersteld. In 2018 wordt onderzocht op welke manier de risico's van dit soort single point of failures bedrijfseconomisch verantwoord geminimaliseerd kunnen worden.

Migratieprojecten

Na gemeente Nijmegen en gemeente Mook en Middelaar (2016) zijn de gemeenten Druten, Beuningen, Heumen en Wijchen gemigreerd. Alle informatiesystemen van deze gemeenten zijn in het datacenter van iRvN geïnstalleerd en de werkplekken zijn conform de regionale standaard ingericht.

Gemeente Druten maakt gebruik van PinkRoccade bedrijfsapplicaties en was daarmee de eerste "Pink"gemeente die migreerde. Het opbouwen van de softwarekennis en de samenwerkingsrelatie tussen de gebruikers, PinkRoccade en iRvN heeft de eerste periode extra aandacht gevraagd. Hiervan hebben we bij de migraties van gemeente Beuningen en Heumen merkbaar de vruchten geplukt.

Gemeente Wijchen gaat per 1-1-2018 onderdeel uitmaken van de iRvN. De migratie van gemeente Wijchen is in het vierde kwartaal van 2017 succesvol uitgevoerd vanwege de ambtelijke fusie met Druten per 1-1-2018. De laatste gemeentelijke migratie van gemeente Berg & Dal vindt in het eerste kwartaal van 2018 plaats.

Doorgeschoven projecten naar 2018

Er is geprobeerd zoveel mogelijk binnen de bestaande capaciteit en binnen het budget op te vangen. Met vier migraties in 2017 stond het jaar voor een belangrijk deel in het teken hiervan. Hierdoor moesten er keuzes gemaakt worden in prioritering van projectmatige werkzaamheden. Enkele projecten die in 2017 niet zijn afgerond en een vervolg krijgen in 2018 zijn:

- Vernieuwing van de storage omgeving; de afronding zal medio 2018 plaatsvinden.
- De ISMS-tool: deze zal in 2018 worden gevuld waarna een PDCA-cyclus kan worden gestart.
- Vernieuwing wifi in de (centrum-)kantoren van Nijmegen: medio 2018 zal dit worden afgerond.
- Vernieuwing citrix-omgeving; ook dit zal in 2018 verder worden opgepakt.
- Vernieuwing van het netwerk; hier zal in 2018 vol op worden ingezet. Hiernaast zullen ook delen van het oude netwerk worden ontbonden.

Tevredenheidsonderzoek onder eindgebruikers

iRvN heeft begin 2017 een tevredenheidsonderzoek gehouden onder alle ambtenaren van de regio gemeenten. Mede naar aanleiding van dit onderzoek wordt een periodieke iRvN-nieuwsbrief uitgebracht en een plan van aanpak opgesteld voor verdere doorontwikkeling van de Servicedesk.

Aanbestedingen en pilot

In 2017 heeft iRvN de inkoopvoorwaarden aangepast. We zijn aangesloten bij de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT). Dit is de landelijke standaard voor het inkopen van ICT. iRvN heeft een hardware aanbesteding uitgevoerd. Deze is afgerond en er is een 3-jarig contract afgesloten. Daarnaast is iRvN aangesloten bij de landelijke aanbesteding GT Vaste Communicatie. Dit betreft vaste telefoon, vaste dataverbinding (kabels) en TV aansluiting. Het contract is gegund aan VodafoneZiggo. Als huidige contracten eindigen stapt iRvN over naar deze aanbieder. Naast de aanbestedingen heeft iRvN een pilot gedraaid met I-talent. Deze software ondersteunt de gesprekscyclus van de MGR.

Informatie en Applicatiebeheer

Per november 2017 is de nieuwe manager Informatie- en Applicatiebeheer in dienst getreden en daarmee is tevens het directieteam iRvN weer op volle sterkte.

Binnen gemeente Nijmegen zijn pilots gestart om ervaring op te doen met de Agile- (ontwikkel)werkwijze en in dat kader participeren ook onze I&A-medewerkers in zogeheten Scrum-teams. Hiermee worden kort-cyclische verbetertrajecten binnen de Informatievoorziening beoogd.

5 Verplichte paragrafen

5.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen.

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a) de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover het MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie

2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat minimaal:

- a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- b) een inventarisatie van de risico's
- c) het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest er voor om ter voorkoming van mogelijke financiële risico's, geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen.

Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen ervan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget

Er bestaat het toekomstige risico dat de Rijksoverheid besluit budgetten verder af te bouwen. Op dat moment kan er frictie ontstaan, omdat de personele lasten niet meer gedekt kunnen worden uit de budgetten (en de lasten niet heel snel afgebouwd kunnen worden). Dit risico is de reden om te werken met een flexibele personele schil. Daarnaast gaat per 2019 het sociaal domein, waar het participatiebudget onderdeel van uit maakt ontschot worden. Dit leidt tot meer vrijheid voor gemeenten en verhoogt het risico voor de MGR. De middelen zijn immers vrij besteedbaar.

Afname Meerwerkbudget

Vanaf 2020 heeft nog geen van de deelnemende gemeenten besloten om Meerwerkbudget in te zetten bij WerkBedrijf. In de bijgestelde begroting 2018 wordt er € 3,1 miljoen aan Meerwerkbudget ingebracht. Hiervan wordt ongeveer € 1,3 miljoen voor personeel ingezet. Indien de gemeenten

besluiten om het Meerwerkbudget niet meer in te zetten, dan heeft dit gevolgen voor het personeel. Om hier op in te kunnen spelen, werkt de MGR met een flexibele schil. Dat betekent dat medewerkers tijdelijke dienstverbanden hebben bij de MGR of via een payroll-constructie zijn aangesteld.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Kandidaten die we voordragen bij UWV en die een positief advies beschut werk nieuw van het UWV krijgen, bieden we een tijdelijk dienstverband aan in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). Wanneer in deze 23 maanden blijkt dat er geen ontwikkelingspotentieel of stijging van de loonwaarde te realiseren is, krijgt de kandidaat een vast dienstverband aangeboden van 100% WML in een beschermde omgeving. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het inkomensdeel bijstandsbudget van de gemeenten en uit het participatiebudget voor wat betreft begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen.

Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het stijgen van de loonkosten. Bijvoorbeeld als er een cao voor deze doelgroep zou komen. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat er een financieel risico voor de gemeenten. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal medewerkers met een vast dienstverband bekend is.

Uittreden van een gemeente

Uittreden van gemeenten brengt frictie met zich mee. Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Afbouw WSW budget en stijging gemiddelde loonkosten SW medewerkers.

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE). Deze bijdrage is hoger dan het WSW budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW budget betekent geen direct risico voor de MGR.

Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW budget benoemen we het risico wel in deze paragraaf.

Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, doordat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen.

Transitievergoeding

Op dit moment treden SW medewerkers bij langdurige ziekte alleen uit dienst als er een vaststellingsovereenkomst wordt ondertekend. Medewerkers die dit niet willen treden niet uit dienst, maar ontvangen geen salaris meer. Reden hiervoor is dat anders een transitievergoeding moet worden uitgekeerd onder de huidige wetgeving, welke voor deze langdurig zieken ter discussie staat. Deze groep is in de afgelopen jaren in aantal gegroeid. Mocht de wetgeving aangepast worden dan bestaat het risico op het moeten uitkeren van deze vergoeding.

Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's Onderdeel SW

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst gemaakt zijn hebben wij voor 2017 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)

Tot en met 2017 viel de dienstverlening van de MGR volgens het Haaglandenmodel voor

- Het onderdeel Werk onder de koepelvrijstelling
- Het onderdeel SW en iRvN onder de ondernemers BTW

Bij de gemeente Nijmegen loopt op dit moment een discussie over de afronding van het Haaglandenmodel. Dit kan mogelijk effect hebben op de wijze waarop de MGR met het Haaglandenmodel om dient te gaan. Vanaf 2018 is er een nieuw model van toepassing op de BTW, waarvoor op dit moment nog een afstemming met de Belastingdienst loopt. Deze afstemming heeft betrekking op welke BTW de MGR binnen het onderdeel Werk kan doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. Zolang er nog geen akkoord is vanuit de Belastingdienst, zal de MGR haar standpunt voor 2018 hanteren. Een afwijkend standpunt van de Belastingdienst heeft effecten op de exploitatie van met name het onderdeel werk.

Juridisch

Op juridisch gebied loopt de MGR op het moment geen risico's.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

In 2018 zal de informatiebeveiliging een belangrijk onderwerp vormen binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen zal veel aandacht worden besteed. Aanleiding hiervoor is de nieuwe privacywetgeving, de AVG, welke op 25 mei 2018 in werking zal treden. De noodzakelijke maatregelen worden getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan alle wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico dat zich voordoet is dat er bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Maar ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Hoewel een dergelijk lek al kan voorvallen door het publiceren van informatie richting onbevoegden of het gebrek aan bewustzijn bij personeel, kunnen lekken ontzettend vervelend en gevoelig zijn voor de betreffende. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 800.000 en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Onderstaand een schema van de risico-inventarisatie van 2017:

Bedragen in € 1.000		Verwachtingswaarde	Capaciteit MGR
2	Wet en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	0	0
2.1	Landelijke- of regionale ontwikkelingen in wet- en regelgeving en /of beleid	290	116
2.2	Niet naleven van wet- en regelgeving of subsidievoorwaarden	575	330
2.3	Transitievergoeding SW	1.500	500
2.4	Aanbieden beschut werk nieuw	pm	pm
Subtotaal		2.365	946
3	Maatschappelijke risico's	0	0
3.1	Claims	105	360
3.2	Imagoschade	0	0
3.3	Veranderende eisen vanuit de deelnemende gemeenten	500	300
3.4	Klant- en marktrisico's (voormalig) SW bedrijf	2.020	878
3.5	ICT	0	0
3.6	BIG - privacy	300	50
Subtotaal		2.925	1.588
4	Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	0	0
4.1	Ziekteverzuim & Arbo	350	280
4.2	Integriteit, fraude, diefstal	105	36
Subtotaal		455	316
Risico-inventarisatie MGR		5.745	2.850

Onder verwachtingswaarde wordt verstaan het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet.

De Capaciteit MGR betreft de weerstandscapaciteit waarmee de MGR rekening moet houden.

Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 5 is de verdeling per gemeente te vinden.

Kengetallen

	Begroot 2017	Realisatie	
		2017	2016
Netto schuldquote	1,9%	4,7%	1,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,9%	4,7%	1,9%
Solvabiliteitsratio	2,0%	0,0%	2,0%
Liquiditeit	1,0	1,1	1,0

De netto schuldquote wijkt af met de begroting omdat we een nieuwe lening hebben afgesloten in 2017, welke niet in de begroting was opgenomen.

Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 0%. Dit wordt veroorzaakt doordat de MGR 'het resultaat' per einde boekjaar afreken met de deelnemende gemeentes naar ratio. Dit gebeurt omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn, en hierbij is het uitgangspunt dat er beperkte vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen bestaat. De deelnemende gemeenten houden in haar weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

De liquiditeit bedraagt 1,1. Dit is een gebruikelijke ratio. Hiermee kan de MGR aan haar kortlopende verplichtingen voldoen.

- Netto schuldquote betreft de netto schuld en wordt als volgt berekend. De som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus kortlopende (debiteuren)vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa wordt gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves).
- De solvabiliteit betreft de ratio van het totale eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva.
- De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva.

5.2 Paragraaf financiering

Begripsbepaling

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Inleiding

Vanaf 2001 is de Wet Financiering Lagere Overheden (Wet Filo) vervangen door de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In 2015 is voor de MGR het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels over de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. In 2016 is dit statuut herzien. Dit is tevens de meest recente versie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningenuitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Er is in 2017 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaan dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van dit limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van het kasgeldlimiet is beperkt tot 8,5% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% is in 2017 niet overschreden. Uit de meerjarenbegroting 2018 blijkt ook, dat deze in het meerjarenperspectief niet structureel wordt overschreden.

Bedragen in € 1.000	2017			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal (primitief)	92.615	92.615	92.615	92.615
Percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	7.872	7.872	7.872	7.872
Omvang vlottende middelen	10.625	10.650	9.747	9.040
Bank-Giro	481	411	480	429
Tegoeden RC	10.144	10.239	9.267	8.611
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-	-	-	-
Omvang vlottende korte schuld	-	-	-	-
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-	-	-
Totaal netto-vlottende schuld	10.625	10.650	9.747	9.040
Ruimte (+)	18.497	18.522	17.619	16.912

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In 2017 heeft een aflossing plaatsgevonden, te zien in onderstaande tabel. In de betreffende tabel is tevens te zien dat de renterisiconorm ruimschoots wordt gehaald.

Bedragen in € 1.000	2017
Begrotingstotaal 2017	92.615
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	18.523
Aflossingen	1.550
Ruimte	16.973

Schatkistbankieren

Met ingang van 2014 is de MGR verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2017 nagenoeg nihil.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal.

In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden. De MGR heeft het drempelbedrag in 2017 niet overschreden zoals te zien in onderstaande tabel:

Bedragen in € 1.000	2017			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	92.615	92.615	92.615	92.615
Normpercentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag	695	695	695	695
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	481	411	480	429
Ruimte onder drempelbedrag	214	284	162	266
Overschrijding drempelbedrag				

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MGR heeft in 2017 een nieuwe aflossingsvrije lening aangetrokken van € 4,5 miljoen. Deze lening is overeengekomen voor een looptijd tot 27 april 2037, met een aflossing in één termijn op het eind, en een rentepercentage van 1,73%.

Daarnaast heeft de MGR de overgenomen lening van Breed in juli 2017 van € 1,5 miljoen afgelost. Deze lening bedroeg een aflossingsvrije lening van € 1,5 miljoen, met een looptijd van 10 jaar. De lening was afgesloten in juli 2007.

5.3 Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoering processen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2017 hebben wij middels kwartaalrapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2017.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn van 2015 t/m 2017 de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligings beleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het Dagelijks en het Algemeen Bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie WerkBedrijf en een agendacommissie.

Het algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen. Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten.

Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen, en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie WerkBedrijf zijn opgedragen.

Het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt vijf leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks als ook het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Bestuurscommissie WerkBedrijf

De leden van de bestuurscommissie WerkBedrijf worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie WerkBedrijf is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van het WerkBedrijf als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie WerkBedrijf adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet er opgemerkt worden dat MGR de basis administratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels het DVO zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik gemaakt wordt zijn: BVM, Matchine, GWS,

JVS, Compas en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer Gemeente Nijmegen, de belangrijkste systemen daarbij zijn: CODA en Beaufort.

Back up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back up gemaakt en dagelijks een instrumentele back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de basisafspraken zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten.

Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

In 2017 heeft WerkBedrijf op basis van concurrentie gerichte dialoog een aanbesteding voor de herijking van het applicatielandschap uitgevoerd. In dit type aanbesteding wordt niet zozeer gezocht naar een 'systeem' maar veel meer naar een partij waarmee we dat systeem zouden kunnen maken. Opdracht voor deze partij is het applicatielandschap drastisch te vereenvoudigen en uit te komen op één applicatie waarmee zowel arbeidsbemiddeling als het werkgeverschap van SW medewerkers kan worden gefaciliteerd. Het implementatietraject voor het nieuwe systeem EVA (Een Voor Alles) is in november 2017 gestart en EVA zal in 2018 in fases in gebruik worden genomen.

Personeelsbeleid

In 2017 zijn we voor de MGR verder aan de slag gegaan om de basis op orde te brengen:

- Vaststellen en invoeren packagedeal
- Pilot gesprekscyclus
- Vaststellen studiefaciliteitenregeling
- Implementeren gedragsmatige aanpak ziekteverzuim
- Vaststellen plan van aanpak Strategische PersoneelsPlanning (SPP)

Een aantal HR-instrumenten zijn niet MGR breed ingezet of doorontwikkeld, maar bij één van de onderdelen. Zo heeft WerkBedrijf de pilot gesprekscyclus m.b.v. papieren formulieren uitgevoerd, leer- en ontwikkelbeleid geïmplementeerd en de ontwikkeling van faciliterend leiderschap ingezet met als doel verder invulling te geven aan een lerende organisatie iRvN heeft de de pilot gesprekscyclus m.b.v een digitaal systeem (I-talent) ingezet en de eerste stappen van de Strategische PersoneelsPlanning doorlopen en hierbij acties opgesteld voor doorontwikkeling van organisatie onderdelen.

In 2018 gaat de MGR als geheel gebruik maken van I-talent voor de gesprekscyclus met vaste gespreksmomenten, wordt de Strategische PersoneelsPlanning verder gevolgd en doorontwikkeld en gaan we aan de slag met het mobiliteitsbeleid. Verder wordt bij WerkBedrijf een opleidingsjaarplan opgesteld na aanleiding van het leer- en ontwikkelbeleid.

Rechtmatigheid

Aan de hand van een controleplan zijn er in 2017 interne controles uitgevoerd op de gebieden van de re-integratie en participatievoorzieningen, inkoop/aanbestedingen, personeel, betalingen, investeringen, treasury, begrotingswijzigingen en baten.

In 2017 is voor de MGR rijk van Nijmegen de re-integratie verordening van toepassing. Daarnaast wordt de gebruikelijke wet- en regelgeving gevolgd. Voor het onderdeel arbeidsmatige dagbesteding is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van toepassing. Op het onderdeel van de wettelijke loonkostensubsidies is de participatiewet van toepassing. Voor de wettelijke loonkostensubsidies, personeel en salarissen, inkopen en aanbestedingen, betalingen, investeringen, treasury, BTW, begrotingswijzigingen en baten is het controleprotocol van toepassing.

Er zijn hierin geen afwijkingen geconstateerd.

5.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Voor de gebouwen in eigendom van de MGR (Boekweitweg en St.Teunismolenweg) wordt jaarlijks een onderhoudsbudget opgenomen van € 220.000. Dit betreft zowel het jaaronderhoud als kosten voor onderhoudswerkzaamheden, die met een frequentie van meer dan een jaar moeten worden onderhouden. Dit meerjarenonderhoudsbudget wordt evenredig in de tijd verspreid waardoor het in de begroting voor een gelijkmatig jaarbudget is opgenomen voor € 75.000.

5.5 Paragraaf Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeentelijke regeling van de volgende 7 gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen, en daarnaast bestaat ook geen visie of voornemen om dit komend jaar te wijzigen.

5.6 Verklaring van toepasselijkheid

De MGR Rijk van Nijmegen heeft op basis van de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) en de privacy in het bijzonder een nulmeting uitgevoerd naar de stand van zaken binnen de MGR. De uitkomst van de 0-meting is dat:

- 43% van de BIG maatregelen volledig voldoet
- 43% van de BIG maatregelen deels voldoet
- 12% van de BIG maatregelen niet voldoet

Daarbij dient opgemerkt te worden dat daar waar niet of niet volledig voldaan wordt aan de maatregelen het meer gaat om de juiste onderbouwing van de maatregel met documentatie dan dat

de maatregel niet uitgevoerd wordt. Niet in alle gevallen kan de MGR ook aantonen met bewijsstukken de een maatregel op de juiste wijze is geïmplementeerd.

Voor de MGR Rijk van Nijmegen zijn de volgende risico's naar voren gekomen:

- Uitlekken van persoonsgegevens naar onbevoegden
- Inzien van vertrouwelijke informatie door onbevoegden
- Publiceren van vertrouwelijke informatie richting onbevoegden
- Bewustzijn van het personeel

De risico's zijn uitgewerkt in beheersingmaatregelen die genomen moeten gaan worden om de maatregel op orde te krijgen. Deze wordt naar belangrijkheid binnen de MGR opgepakt. Over de voortgang zullen we u informeren in de bestuursrapportages.

In het afgelopen jaar zijn er zes beveiligingsmeldingen geweest binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Van deze zes beveiligingsmeldingen was er twee keer sprake van zwakke plekken en vier keer sprake van datalekken. De meldingen hebben geleid tot aanpassing van de beheersingsmaatregelen. We hebben de datalekken niet gemeld bij de autoriteit persoonsgegevens, omdat de impact dusdanig klein was dat er geen ernstig nadelige gevolgen voor de bescherming van de verwerkte persoonsgegevens ontstond.

De MGR Rijk van Nijmegen verwacht door bovenstaande wijzigingen in de beheersmaatregelen door te voeren dat bovenstaande risico's eind 2018 grotendeels zijn afgedekt. Ook verwacht de MGR Rijk van Nijmegen dat de beheersmaatregelen die genomen zijn om de incidenten te beheersen voldoende zijn om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen. De grootste uitdaging voor de MGR Rijk van Nijmegen is de uitvoering van de opgezette beheersmaatregelen. Om deze uitvoering te realiseren zullen er in januari 2018 security functionarissen worden benoemd die, onder leiding van de CISO, de beheersmaatregelen zullen gaan implementeren binnen de MGR Rijk van Nijmegen. In het eerste kwartaal van 2018 zal daar de functionaris gegevensbescherming (FG) aan toegevoegd worden. De MGR Rijk van Nijmegen heeft ondanks de aanwezige risico's en de incidenten die zich voor hebben gedaan op dit moment de informatiebeveiliging 'in control'. De tekortkomingen zijn in beeld. Op deze tekortkomingen wordt gestuurd om ervoor te zorgen dat het aantal incidenten tot een minimum wordt beperkt.

Jaarrekening

19 maart 2018

1 Balans per 31-12-2017

Activa	31-12-2017	31-12-2016
Bedragen in € 1.000		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	5.270	3.657
Investerings met een economisch nut	5.270	3.657
Totaal vaste activa	5.270	3.657
Viottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.688	16.243
Vorderingen op openbare lichamen	3.589	5.482
Rekening-courantverhouding met het rijk	5.496	8.523
Overige vorderingen	1.603	2.238
Liquide middelen	123	2.385
Banksaldo	123	2.385
Overlopende activa	764	1.557
Overlopende activa	764	1.557
Totaal viottende activa	11.575	20.185
Totaal Activa	16.845	23.842
Passiva		
Bedragen in € 1.000		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	0	472
Algemene reserve	0	0
Bestemmings reserve	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	472
Voorzieningen	897	1.339
Re-integratievoorziening Breed	897	1.339
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	5.571	2.622
Onderhandse lening	5.571	2.622
Totaal vaste passiva	6.468	4.433
Viottende passiva		
Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.353	13.269
Overige schulden	8.353	13.269
Overlopende Passiva	2.024	6.140
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.024	6.140
Totaal viottende passiva	10.377	19.409
Totaal passiva	16.845	23.842
	2017	2016
Garantstellingen	0	0
Gewaarborgde geldleningen	0	0

2 Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar

Baten Bedragen in € 1.000	MGR totaal			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	14.695	14.883	15.098	215
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	59.545	59.295	58.766	-529
Arbeidsparticipatie	17.007	17.509	17.656	147
Totaal baten	92.675	92.615	92.243	-372
Lasten Bedragen in € 1.000	MGR totaal			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	13.760	13.928	14.370	442
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	55.802	55.911	55.223	-688
Arbeidsparticipatie	13.182	13.500	13.729	229
Totaal Programmalasten	84.174	84.269	84.046	-223
Overhead MGR	8.501	8.346	8.362	16
Totaal lasten	92.675	92.615	92.408	-207
Saldo van baten en lasten	0	0	-164	-164
Onttrekking aan bestemmingsreserve	0	0	164	164
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Toelichting op overzicht

We vermelden bij de baten en lasten de ontwerpbegroting 2018-2021 en bijstelling 2017, welke ons bestuur heeft vastgesteld op 5 juli 2017 (raming begroting voor wijziging). We rapporteren over de afwijkingen ten opzichte van de begrotingswijziging, welke het algemeen bestuur heeft goedgekeurd op 27 november 2017 (raming begroting na wijziging).

Onderstaand baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 6 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR staat terug te vinden. In bijlage 7 wordt de begrotingswijziging nader toegelicht.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vastgesteld dat vanaf 2017 moet worden gerapporteerd op taakvelden. De onderdelen van de MGR zijn als volgt onderverdeeld in de taakvelden:

Overhead	:	iRvN WerkBedrijf Vastgoed Bestuursondersteuning Overhead MGR bij alle onderdelen
Inkomensregelingen	:	WerkBedrijf WERK – wettelijke loonkostensubsidie
Begeleide Participatie	:	WerkBedrijf WERK – arbeidsmatige dagbesteding
Arbeidsparticipatie	:	WerkBedrijf SW – uitvoering wet sociale werkvoorziening WerkBedrijf WERK – basisdienstverlening participatiewet en meerwerk

Toelichting op resultaat

Het saldo van de baten en lasten komt uit op € 164.000 negatief. Dit betreft het tekort van de iRvN wat gedekt wordt uit de in 2016 gevormde bestemmingsreserve, waarmee het gerealiseerd resultaat uitkomt op nihil.

De overige tekorten en overschotten (ten opzichte van de begroting na wijziging) zijn al in de gemeentelijke bijdragen verwerkt en komen niet in het resultaat tot uitdrukking. Deze handelwijze staat verder beschreven in de grondslagen (hoofdstuk 3 van de jaarrekening), waarin binnen de MGR geen reserves worden gevormd, ook conform de met de Belastingdienst gemaakte afspraken. Het resultaat voor de verwerking bedroeg voor de MGR € 32.000 negatief. Aangezien we al € 164.000 hiervan kunnen dekken vanuit de bestemmingsreserve van iRvN, krijgen de deelnemers nog € 132.000 terug. Onderstaand een overzicht per module van het resultaat voor en na de eindafrekening:

Bedragen in € 1.000	Totale baten	Totale lasten	Resultaat voor eindafrekening	Eindafrekening	Saldo van baten en lasten	Gerealiseerd resultaat
WerkBedrijf	78.484	78.294	190	190	0	0
Bestuursondersteuning	285	284	1	1	0	0
iRvN	16.007	16.229	-222	-58	-164	0
Consolidatie	-2.533	-2.533	0	0	0	0
Totaal	92.243	92.275	-32	132	-164	0

Een nadere toelichting van het tot stand komen van de realisering van de baten en lasten leest u in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het resultaat 2017 als volgt te bestemmen:

€ 132.000 voordeel te verwerken in de gemeentelijke bijdrage volgens onderstaand schema conform de verdelingssystematiek zoals genoemd in de grondslagen (zie hoofdstuk 3):

Bedragen in € 1	WerkBedrijf			iRvN		BO	Totaal MGR
	SW	WERK	Vastgoed	Automa-tisering	Inf & Appl. Beheer		
Beuningen	8.362	1.080	62	-2.300		71	7.275
Berg en Dal	3.140	2.153	33	-2.127		52	3.251
Druten	6.221	705	46	-1.153		38	5.857
Heumen	-1.720	547	-8	-1.372		34	-2.519
Mook en Middelaar		246		-669		16	-407
Nijmegen	126.890	26.263	890	-20.361	-30.476	357	103.563
Wijchen	15.809	2.022	116			39	17.986
West Maas en Waal	-2.764						-2.764
Totaal	155.938	33.016	1.140	-27.983	-30.476	607	132.242

Wij stellen u ook in kennis dat de in 2016 gevormde bestemmingsreserve voor ICT Rijk van Nijmegen van € 164.000 in 2017 is aangewend.

Afrekening Wettelijke Loonkostensubsidie en Arbeidsmatige Dagbesteding

Voor de afrekening van de wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding is geen bestuursbesluit nodig. Volledigheidshalve geven we wel al hier deze resultaten per gemeente weer ten opzichte van de begroting.

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	Baten loonkostensubsidie	Bestedingen loonkostensubsidie	Betalingsverplichting aan gemeenten
Nijmegen	683	473	210
Wijchen	76	69	7
Berg en Dal	72	68	4
Beuningen	41	61	-20
Mook en Middelaar	10	7	3
Heumen	17	17	0
Druten	30	29	1
Totaal	929	724	205

De verantwoording van dit inkomensdeel is terug te vinden in bijlage 3.

Arbeidsmatige Dagbesteding Bedragen in € 1.000	% Begroot	Ingelegd	Daadwerkelijke lasten	Personele Lasten	Terug naar de gemeenten 2017
Nijmegen	53%	1.259	1.080	66	113
Wijchen	12%	298	205	15	78
Druten	10%	230	60	12	158
Berg en Dal	9%	215	229	11	-25
Beuningen	8%	201	209	11	-18
Heumen	5%	130	119	7	3
Mook en Middelaar	2%	56	69	3	-16
Totaal	100%	2.389	1.971	125	293

De verantwoording van het aantal dagdelen is terug te vinden in bijlage 4.

3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouw van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hieronder.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Gronden en terreinen	0
Bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	10
Vervoersmiddelen	5
ICT – Investerings (mobiele devices)	3
ICT – Overige investeringen	5
Overige Activa	10

Schattingswijziging afschrijvingstermijnen ICT

Voor het opmaken van deze jaarrekening zijn schattingen, aannames en veronderstellingen gehanteerd die van invloed zijn op verantwoorde bedragen en op de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. In deze jaarrekening is door ons voor het eerst de gewijzigde richtlijn activeren en afschrijven gehanteerd. De gewijzigde richtlijn is vastgesteld door het DB op 7 november 2016. De wijziging houdt in dat de afschrijvingstermijn van ICT-investeringen, met uitzondering van

mobiele devices) is gewijzigd van 3 naar 5 jaar. De afschrijvingstermijn is verlengd van 3 naar 5 jaar omdat dit beter aansluit bij de werkelijke gebruiksduur van de ICT middelen.

Het effect van deze wijziging is dat de afschrijvingslasten over 2017 lager zullen gaan uitvallen dan op begrotingsbasis verwacht. Dit houdt voor 2017 op begrotingsbasis een tijdelijk voordeel in van € 130.700.

Aan de materiële vaste activa wordt geen rente toegerekend.

Vlottende Activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn is het uitgangspunt vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in haar weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Vaste Passiva

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste passiva hebben een rentetypische looptijd van meer dan één jaar. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. In de toelichting op de balans zijn deze nader toegelicht.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rentetypische looptijd van één jaar of korter.

Reclassificatie cijfers

Bij de jaarrekening 2017 zijn de cijfers van de overige vorderingen en overige schulden alsmede de overlopende activa en passiva gereclassificeerd. Hierdoor zijn de vergelijkende cijfers ook aangepast.

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Bijdrage per gemeente

De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van de MGR te bekostigen. De subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de

subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd. De bijdrage per gemeente is per module anders afgesproken. Op hoofdlijnen wordt de bijdrage als volgt bepaald:

- WerkBedrijf:
  - Voor het onderdeel WERK draagt iedere deelnemende gemeente het volledige participatiebudget over aan de MGR.
  - Voor het onderdeel SW wordt een kostprijs per SE bepaald. De bijdrage wordt bepaald op basis van het aantal SE deelnemers in een gemeente.
- iRvN:
  - Voor het onderdeel automatisering is de bijdrage van iedere gemeente op basis van verdeelsleutels bepaald. De verdeelsleutels betreffen; inbreng, inwoneraantallen of op basis van werkelijke lasten.
  - Voor het onderdeel applicatiebeheer worden op begrotingsbasis afspraken gemaakt.
- Bestuursondersteuning:
  - De bijdrage is bepaald op basis van het aantal inwoners.

Eventuele overschotten of tekorten worden in de eindafrekening met de gemeenten verrekend. Waarbij geldt dat over- en onderschrijdingen op het Werk-, SW en iRvN budget gezamenlijk gedragen worden. Hierbij wordt bovenstaande systematiek gehanteerd. Daarnaast worden budgetten voor een specifiek doel toegekend, zoals arbeidsmatige dagbesteding en de wettelijke loonkostensubsidies, deze worden ook alleen voor dat doel ingezet en per gemeente afgerekend. Mede omdat de wettelijke grondslag hierbij anders ligt.

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)

Tot en met 2017 viel de dienstverlening van de MGR volgens het Haaglandenmodel voor

- Het onderdeel Werk onder de koepelvrijstelling
- Het onderdeel SW en iRvN onder de ondernemers BTW

Bij de gemeente Nijmegen loopt op dit moment een discussie over de afronding van het Haaglandenmodel. Dit kan mogelijk effect hebben op de wijze waarop de MGR met het Haaglandenmodel om dient te gaan. Vanaf 2018 is er een nieuw model van toepassing op de BTW, waarvoor op dit moment nog een afstemming met de Belastingdienst loopt. Deze afstemming heeft betrekking op welke BTW de MGR binnen het onderdeel Werk kan doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. Zolang er nog geen akkoord is vanuit de Belastingdienst, zal de MGR haar standpunt voor 2018 hanteren. Een afwijkend standpunt van de Belastingdienst heeft effecten op de exploitatie van met name het onderdeel werk.

Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst gemaakt zijn hebben wij voor 2017 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Met ingang van 1 januari 2013 is de WNT van kracht. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot

openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. De WNT-norm voor 2017 is € 181.000.

4 Toelichting balans per 31 december 2017

Vaste activa

Materiële vaste activa

De MGR heeft alleen investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Gronden en terreinen	899	899
Bedrijfsgebouwen	290	0
Machines, apparaten en installaties	686	736
Inventarissen	610	578
ICT - Investerings (Mobiele devices)	691	586
Overige ICT - Investerings	2077	858
Onderhanden investeringen	17	0
Totaal	5.270	3.657

De investeringen in 2017 betreffen grotendeels ICT gerelateerde aankopen zoals te zien in onderstaande specificatie. De netwerkmigratie van de deelnemende gemeentes heeft hierin de grootste omvang. Daarnaast is te zien dat een deel van de verbouwing aan de Boekweitweg gereed en tevens in gebruik is. Verder zijn er investeringen gedaan op de inventaris van de Nieuwe Dukenburgseweg. Tot slot zijn er in de aanloop naar EVA (het nieuwe systeem) investeringen gedaan, te zien onder onderhanden investeringen aangezien deze gedurende 2018 in gebruik zullen worden genomen.

De afschrijving van de materiële vaste activa vangt aan in het eerste jaar volgend op het jaar van in gebruik name van deze activa. Dat betekent dat alleen over de investeringen van 2016 in 2017 afschrijving heeft plaatsgevonden, niet over de investeringen van 2017.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de materiële vaste activa weer:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 1-1-2017	Investerings 2017	Afschrijving 2017	Desinvesteringen 2017	Afschrijving desinvesteringen 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en Terreinen						
Boekweitweg (voormalig Breed)	636	0	0	0	0	636
St. Teunismolenweg (voormalig Breed)	263	0	0	0	0	263
Subtotaal	899	0	0	0	0	899
Bedrijfsgebouwen						
Boekweitweg (voormalig Breed)	0	290	0	0	0	290
Subtotaal	0	290	0	0	0	290
Machines, apparaten en installaties						
Nieuwe Dukenburgse Weg - WerkBedrijf	736	0	50	0	0	686
Subtotaal	736	0	50	0	0	686
Kantoorinventaris						
Meubilair - WerkBedrijf	391	71	77	0	0	385
Meubilair - iRvN	187	58	20	0	0	225
Subtotaal	578	129	97	0	0	610
ICT-investeringen (Mobiele devices)						
ICT Werkplekinrichting telefonie	586	300	195	0	0	691
Subtotaal	586	300	195	0	0	691
Overige ICT- investeringen						
ICT Werkplekinrichting pc's	357	278	71	0	0	564
Centrale computercapaciteit	79	260	16	0	0	323
iRvN Netwerkmigratie	422	672	84	0	0	1009
Licenties	0	181	0	0	0	181
Subtotaal	858	1391	171	0	0	2077
Onderhanden investeringen						
Nieuw applicatielandschap EVA	0	17	0	0	0	17
Subtotaal	0	17	0	0	0	17
Totaal	3.657	2.127	513	0	0	5.270

Hieronder staat een overzicht om het beschikbaar gestelde krediet te vergelijken met de daadwerkelijke realisatie op de investeringen:

Bedragen in € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet 2017	Budgetover- heveling vanuit 2016	Cumulatief beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2017	Cumulatief besteed tm 2017	Afwijking cumulatief
Inventaris & bedrijfsgebouw	63	-	1.434	58	1.417	-17
Aanp.Boekweitweg	1.100	-	1.100	290	290	-810
Aanvullend krediet mobiele devices	-	56	300	56	300	-
ICT-investeringen:	1.600	300	3.100	1.635	2.835	-265
Totaal	2.763	356	5.934	2.039	4.842	-1.092
Geen krediet	-	-	-	-	-	-
Meubilair/apparatuur Look-O-Look	-	-	-	71	71	71
Nieuw applicatielandschap (EVA)	-	-	-	17	17	17
Totaal	2.763	356	5.934	2.127	4.930	-1.004

In totaal bedraagt de (positieve) afwijking € 1 miljoen. Echter op de individuele posten is deze afwijking groter. De afwijkingen tussen begroting en realisatie zijn te verklaren door het onderstaande:

- Onderschrijding van € 17.000 op inventaris & bedrijfsgebouw.
- Onderschrijding van € 810.000 op de aanpassingen op de Boekweitweg.
De verbouwingswerkzaamheden hebben vertraging opgelopen en worden verwacht in 2018 afgerond te worden. Het budget en de kosten verschuiven naar 2018.
- Onderschrijding van € 265.000 op ICT investeringen. Dit budget valt binnen de bandbreedte van 20% en schuift door naar 2018.
- Meubilair/apparatuur Look-O-Look zijn de activa die wij van Look-O-Look hebben overgenomen met een aanschafwaarde boven de investeringsgrens.

- Nieuw applicatielandschap: de kosten hiervan zitten al in de meerjarenbegroting.

Vlottende activa

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2017	Voorziening oninbaarheid 31-12-2017	Boekwaarde	
			31-12-2017	31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	3.589	0	3.589	5.482
Rekening-courantverhouding met het rijk	5.496	0	5.496	8.523
Overige vorderingen	1.638	-35	1.603	2.238
Totaal	10.723	-35	10.688	16.243

De verschillende posten die behoren tot de vlottende activa worden hieronder verder uitgesplitst.

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen worden in onderstaande tabel verder gespecificeerd:

Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2017	Voorziening oninbaarheid 31-12-2017	Boekwaarde	
			31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	15.798	0	15.798	17.225
-/- vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage	-13.199	0	-13.199	-12.426
Saldo debiteuren	2.599	0	2.599	4.799
Terug te vorderen BTW	0	0	0	134
Door te schuiven BTW naar gemeenten	626	0	626	549
Overige vorderingen op openbare lichamen	364	0	364	0
Totaal	3.589	0	3.589	5.482

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren

Onder debiteuren is het bedrag m.b.t. het voorschot van de deelnemersbijdrage van 2018 opgenomen. Deze bijdragen hebben betrekking op de bestuursondersteuning, het participatiebudget, arbeidsmatige dagbesteding, maat- en meerwerk, loonkostensubsidie, Wet sociale Werkvoorziening, vastgoed, automatisering en applicatiebeheer. De totale bijdrage bedraagt € 13,3 miljoen (excl. btw) en is conform begroting als volgt verdeeld over de gemeenten:

Bedragen in € 1.000	Voorschot deelnemersbijdrage 2018	In minder brengen op debiteuren
Nijmegen	9.563	9.563
Berg en Dal	974	974
Wijchen	1.006	1.006
Beuningen	669	669
Druten	471	471
Heumen	350	350
Mook en Middelaar	106	45
West Maas en Waal	121	121
Totaal	13.260	13.199

De facturen voor de deelnemersbijdrage 2018 zijn in december 2017 verzonden, hierdoor is dit bedrag opgenomen onder de post debiteuren. Gemeente Mook en Middelaar heeft een deel al betaald in december 2017, waardoor deze betaling is opgenomen onder post vooruit ontvangen

bedragen. Deze post van € 61.000 (excl. btw) is hierdoor dus niet in de debiteurenpositie per jaareinde opgenomen, waardoor deze ook niet in mindering gebracht hoeft te worden.

Van de deelnemersbijdragen 2018 staat per 30 januari 2018 nog een bedrag van € 5,3 miljoen open.

Na aftrek van de post deelnemersbijdrage (excl. btw) blijft een restant post over van debiteuren van € 2,6 miljoen. Hiervan is per 30 januari 2018 reeds € 1,9 miljoen ontvangen. Hierin zit de btw van de deelnemersbijdrage over iRvN nog van € 720.000. Derhalve is € 28.000 overige debiteuren per voorgenoemde datum nog niet ontvangen.

Vorderingen op openbare lichamen: Door te schuiven BTW naar gemeenten

Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen BTW bij de verschillende gemeentes. De MGR kan deze BTW zelf niet terug vorderen en dit bedrag dient daardoor via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 626.000 wordt verdeeld aan de hand van de procentuele bijdrage over 2017. De bedragen zijn bij de aangifte gecommuniceerd naar de deelnemende gemeenten. De facturen worden verstuurd in februari 2018, en zijn gebaseerd op onderstaande tabel:

Bedragen in € 1.000	Bijdrage Gemeenten	Percentage BTW terugvordering	Totaal doorschuif BTW per gemeente	Eerder afgerekend per gemeente	Terug te vorderen BTW per gemeente
Nijmegen	52.720	67,6%	879	538	341
Wijchen	6.899	8,8%	115	41	74
Berg en Dal	7.058	9,0%	118	44	74
Beuningen	4.943	6,3%	82	22	60
Druuten	3.543	4,5%	59	14	45
Heumen	2.456	3,1%	41	11	30
Mook en Middelaar	408	0,5%	7	5	2
Totaal	78.027	100%	1.301	675	626

Rekening Courantverhouding met het Rijk

Naast deze vorderingen, heeft de MGR een positief deposito saldo bij de rekening-courantverhouding met het Rijk ter waarde van € 5,5 miljoen.

Schatkistbankieren

De MGR is verplicht om hun overvloedige liquide middelen aan te houden bij het Rijk. De MGR mag geen gemiddeld banksaldo hebben (per kwartaal) dat het drempelbedrag overschrijdt. Het drempelbedrag wordt vastgesteld aan de hand van een normpercentage van de begrotingswaarde. Dit normpercentage bedraagt 0,75%, maar het drempelbedrag kan nooit lager zijn dan € 250.000. De begrotingswaarde in 2017 bedraagt € 85,6 miljoen. Het drempelbedrag is gedurende 2017 niet overschreden, zoals te zien in onderstaande tabel:

Bedragen in € 1.000	2017			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	92.615	92.615	92.615	92.615
Normpercentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag	695	695	695	695
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	481	411	480	429
Ruimte onder drempelbedrag	214	284	162	266
Overschrijding drempelbedrag				

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden nog verder gespecificeerd als hieronder getoond:

Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2017	Voorziening oninbaarheid 31-12-2017	Boekwaarde	
			31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	1.544	-35	1.509	2.029
Nog te ontvangen betalingen creditfacturen	0	0	0	162
Overige vorderingen	94	0	94	47
Totaal	1.638	-35	1.603	2.238

De debiteurenpositie zonder betrekking op openbare lichamen is € 1,5 miljoen. Hiervan is per 30 januari 2018 € 900.000 ontvangen. Door de aard van de debiteuren is een voorziening opgenomen van € 35.000 voor oninbare debiteuren.

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat uit het banksaldo en het kasgeld van de MGR. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het MGR.

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Banksaldo	123	2.385

Overlopende activa

De overlopende activa wordt verder gespecificeerd zoals hieronder getoond:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31-12-2017	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde	
			31-12-2017	31-12-2016
Vordering Arbeidsmatige dagbesteding	0	0	0	433
Vooruitbetaalde bedragen iRvN	509	0	509	138
Vooruitbetaalde bedragen Werkbedrijf	94	0	94	0
Nog te ontvangen bedragen iRvN	0	0	0	111
Nog te ontvangen bijdragen gemeenten	0	0	0	839
Overige nog te ontvangen bedragen	161	0	161	36
Vooruitbetaalde contracten iRvN	212	0	212	364
Vooruitontvangen deelnemersbijdrage	-212	0	-212	-364
Saldo vooruitbetaalde contracten	0	0	0	0
Totaal	764	0	764	1.557

De meeste vooruitbetaalde facturen hebben betrekking op iRvN. Dit betreft betaalde facturen voor service-contracten die betrekking hebben op 2018.

De nog te ontvangen bijdragen gemeenten hebben grotendeels betrekking op het Masterplan Nijmegen.

De grootste post in nog te ontvangen bedragen heeft betrekking op de afrekening Wijkwerk.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31-12-2016	Onttrekkingen 2017	Toevoegingen 2017	Boekwaarde per 31-12-2017
Gerealiseerd resultaat	472	-472	0	0
Bestemmingsreserve	0	-164	164	0
Totaal	472	-472	0	0

Het resultaat over 2016 is uitgekeerd (naar rato) aan de deelnemende gemeenten. Het overige bedrag betreft de bestemmingsreserve van € 164.000, welke bestemd was voor de migraties van iRvN. Dit bedrag is in het resultaat van 2017 terug te zien bij de iRvN. Gezien de bestemmingsreserve gebruikt wordt om dit te dekken loopt het eigen vermogen op € 0.

Voorzieningen

De post voorzieningen bestaat uit reorganisatievoorzieningen die betrekking hebben op het voormalig werkvoorzieningschap Breed. Deze post valt als volgt te verdelen:

Voorzieningen	Boekwaarde per 31-12-2016	Onttrekkingen 2017	Toevoegingen 2017	Boekwaarde per 31-12-2017
Reorganisatievoorzieningen Breed 2016	258	-216	82	124
Reorganisatievoorzieningen Breed 2012	1.081	-548	240	773
Totaal	1.339	-764	322	897

In 2016 is Breed samengevoegd met de MGR, waarbij een aantal medewerkers op dat moment boventallig werden. In de toenmalig opgezette voorziening is een voor die tijd ontstane personele betalingsverplichting opgenomen onder overlopende passiva. Door herrubricering komt deze nu met een toevoeging in de voorziening terecht.

In 2012 hebben de deelnemende gemeenten € 11,3 miljoen geïnvesteerd om de reorganisatie van het voormalige werkvoorzieningschap Breed te financieren. Hier is in de daaropvolgende jaren € 2,9 miljoen naar de gemeenten terug gegaan, doordat de eerste vorderingen op het herplaatsen

van de boventallige medewerkers succesvol was. In 2016 is deze voorziening met een resterende hoogte van € 1,1 miljoen overgedragen aan de MGR. Voor de laatste groep boventallige medewerkers lopen we nu achter op de verwachting en hebben de jaarlijkse indexaties een verhogend effect. Om deze reden is de voorziening verhoogd.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Onderhandse leningen		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.571	2.622
Totaal	5.571	2.622

De MGR heeft in januari 2015 een langlopende ondernemingslening afgesloten van € 1,2 miljoen met een looptijd van 20 jaar. De lening is aangegaan ter financiering van de investering in de materiële vaste activa. Deze lening wordt jaarlijks op basis van contract afgelost over de looptijd van de lening en bevat een rentelast van 1,74% per jaar. In 2017 is de rentelast op deze lening € 18.639 geweest.

Daarnaast heeft de MGR de overgenomen lening van Breed in juli 2017 van € 1,5 miljoen afgelost. Deze lening bedroeg een aflossingsvrije lening van € 1,5 miljoen, met een looptijd van 10 jaar. De lening is afgesloten in juli 2007. De rentelast op deze lening was in 2017 € 36.300.

Tot slot is er in april 2017 een aflossingsvrije lening afgesloten van € 4,5 miljoen. Deze lening is afgesloten bij de NWB Bank met een looptijd van 20 jaar en bevat een rentelast van 1,73% per jaar. De rentelast op deze lening is in 2017 € 51.900.

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop van de vaste schulden weergegeven met een looptijd langer dan één jaar:

Bedragen in € 1.000	Saldo per per 31-12-2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per per 31-12-2017
Onderhandse leningen	2.622	4.500	-1.551	5.571

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2016
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.353	13.269
Overlopende passiva	2.024	6.140
Totaal	10.377	19.409

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar staan hieronder verder uitgesplitst. Een uitleg van de verschillende netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt daaronder nog verder toegelicht:

Bedragen in € 1.000	Saldo per 31-12-2017	Saldo per 31-12-2016
Crediteuren	3.726	5.872
Pensioenen	235	201
Belastingen	2.220	2.211
Afrekening arbeidsmatige dagbesteding gemeenten	293	2.020
Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen	329	83
Afrekening deelnemersbijdragen	132	80
Afrekening loonkostensubsidie gemeenten	205	764
Nog te betalen personeelskosten aan gemeenten	128	115
Nog te betalen afrekening gastheerschap	472	381
Te betalen ID-afrekening instellingen	20	136
Overige schulden	593	1.406
Totaal	8.353	13.269

Crediteuren

Op de post crediteuren staat aan het eind van 2017 een bedrag van € 3,7 miljoen open. Per 30 januari 2018 heeft de MGR hier € 3,3 miljoen van voldaan en moet er nog een post van € 500.000 voldaan worden.

Belastingen

De positie aan de belastingdienst is hieronder verder toegelicht. De loonheffing bestaat uit de loonheffingen SW en ambtelijk, alsmede het lage inkomensvoordeel.

Belastingen Bedragen in € 1.000	Saldo per 31-12-2017	Saldo per 31-12-2016
Loonheffing	1.967	2.211
Af te dragen BTW	253	0
Totaal	2.220	2.211

Afrekening deelnemersbijdragen Bedragen in € 1.000	Saldo per 31-12-2017
Afrekening SW	156
Afrekening Werk	33
Afrekening Vastgoed	1
Afrekening BO	1
Afrekening Automatisering	-28
Afrekening Applicatiebeheer	-31
Totaal	132

Afdrachten salarissen

Onder deze post vallen de reserveringen voor premie afdrachten en loonheffingen. De afdrachten van de salarissen kan uitgesplitst worden in het gedeelte dat betrekking heeft tot het ambtelijk personeel van € 1,5 miljoen en het SW-personeel van € 1,3 miljoen.

Arbeidsmatige dagbesteding

De deelnemende gemeenten hebben budget ingelegd voor de arbeidsmatige dagbesteding. Het niet gebruikte bedrag wordt deels een betalingsverplichting aan de uitvoerende instellingen. De zorginstellingen die meer diensten geleverd hebben, dan dat er op het moment is uitbetaald worden nog vergoed voor deze kosten. Het overgebleven bedrag van € 293.000 wordt terugbetaald aan de

deelnemende gemeenten. De verplichtingen en vorderingen aan zorginstellingen zijn onderverdeeld als volgt:

Bedragen in € 1.000	Daadwerkelijke Lasten	Lopende verplichtingen 2017	Totaal Arbeidsmatige Dagbesteding 2017
Pluryn	609	239	848
Driestroom	484	54	538
RIBW	253	22	275
Kleine Aanbieders	296	14	310
Personeel	125	0	125
Totaal	1.767	329	2.096

Terug te betalen Wettelijke Loonkostensubsidie

Hieronder staat de specificatie van de terugbetalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten met betrekking tot de wettelijke loonkostensubsidie:

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	Baten loonkostensubsidie	Bestedingen loonkostensubsidie	Betalingsverplichting aan gemeenten
Nijmegen	683	473	210
Wijchen	76	69	7
Berg en Dal	72	68	4
Beuningen	41	61	-20
Mook en Middelaar	10	7	3
Heumen	17	17	0
Druten	30	29	1
Totaal	929	724	205

Met betrekking tot Beuningen heeft de MGR nog een vordering openstaan van € 20.000.

Te betalen kosten WIW/ ID-Banen

De te betalen kosten WIW/ID-banen moeten nog gefactureerd worden aan de gemeente Nijmegen

De betalingsverplichtingen naar de instellingen verdeeld per gemeenten zijn als volgt:

- Gemeente Nijmegen: € 19.663

Vooruit ontvangen deelnemersbijdrage

Facturen voor de deelnemersbijdrage van de deelnemende gemeenten zijn verstuurd in december 2017. Deze zijn gecorrigeerd, evenals de debiteurposities. Mook en Middelaar heeft reeds een deel van dit bedrag van € 61.081 (excl. Btw) voldaan in december 2017, en is derhalve opgenomen. Daarnaast bestaat het bedrag uit grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling van € 100.000, € 64.000 aan IPS en € 190.701 aan terug te betalen overschot WerkBedrijf 2017.

OVERLOPENDE PASSIVA

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Bedragen in € 1.000	Saldo per 31-12-2017	Saldo per 31-12-2016
Uit te keren Liquidatiesaldo Breed	0	1.733
Vooruit ontvangen bedragen	1.094	912
Verplichtingen aan Nijmegen	0	898
Aangegane verplichtingen Ontwikkeltrajecten/TLKS/WLKS	106	985
Verplichtingen Breed/Support	64	510
Individueel Keuze Budget (IKB)	0	459
Aangegane verplichtingen Maat en Meerwerk	185	374
Terugbetalingsverplichtingen Maat en Meerwerk	0	269
Accountant/Advies	91	0
Rentelasten	71	0
Nog te betalen verlof ambtelijk	269	0
Vooruitontvangen ESF gelden	144	0
Totaal	2.024	6.140

De bovenstaande posten worden indien nodig bevonden hieronder verder toegelicht en uitgesplitst.

Vooruit ontvangen bedragen

Bedragen in € 1.000	Saldo per per 31-12-2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo per per 31-12-2017
SAR budget	912	10	100	822
IPS	0	74	0	74
Masterplan	0	198	0	198
Totaal	912	282	100	1.094

De vooruit ontvangen bedragen bestaat uit het SAR, IPS en het Masterplan. Dit zijn extra middelen die van het Rijk verkregen zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van de MGR. Het restant van deze middelen worden meegenomen naar 2018, doordat deze middelen in 2017 niet in zijn geheel zijn aangesproken en daarvoor specifieke afspraken gemaakt zijn.

5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in 2018 geen gebeurtenissen van financieel belang voorgedaan die een effect hebben op 2017.

6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit verschillende doorgenomen contracten is gebleken dat de MGR voor aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- a. Huurovereenkomsten
- b. Inkoopcontracten
- c. Vakantiegeld en verlofdagen

A) Huurovereenkomsten

Op het moment zijn er nog geen definitieve langdurige huurovereenkomsten afgesloten door de MGR. De MGR is hier echter op het moment in onderhandeling over met de gastheer, gemeente Nijmegen.

B) Inkoopcontracten

De MGR heeft diverse inkoopcontracten gesloten met zorgverleners. In deze overeenkomsten is afgesproken dat de MGR cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden, er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestelde contract waarde, en het resterende bedrag wat nog verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat de MGR niet verplicht is om alle contracten volledig af te nemen. De verwachting is dat niet alle contracten volledig gelicht zullen worden. Verder zijn alleen de belangrijkste contracten in dit overzicht meegenomen, dat wil zeggen, de contracten met een contract waarde hoger dan € 100.000.

Daarnaast heeft de iRvN een aantal inkoopcontracten afgesloten. Deze hebben betrekking tot ICT-gerelateerde taken en de inhuur van ondersteunend personeel.

Hiervan zijn ook de contracten waarin de verwachte verplichting meer dan € 100.000 bedraagt geïnventariseerd.

(Bedragen x € 1.000)	Resterende waarde	
	MGR excl. iRvN	iRvN
Contracten die aflopen in 2018	1.674	2.990
Contracten die doorlopen na 2018	1.284	1.728
Totaal	2.958	4.718

C) Vakantiegeld en verlofdagen

De deelnemende gemeenten staan altijd garant voor de betaling / verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en verlofdagen voor de SW-medewerkers. Vanuit dit achterliggende feit en het feit dat MGR Rijk van Nijmegen dezelfde uitgangspunten voor verslaggeving/verantwoording toepast als de deelnemende gemeenten (BBV) is er voor gekozen de verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en -dagen niet te waarderen in de balans per 31 december. De omvang van de verplichting bedraagt per 31 december 2017 € 2,4 miljoen. Deze verplichtingen bestaan ultimo 2017 uit:

- Vakantiegeld: € 1,7 miljoen
- Verlofdagen: € 0,7 miljoen

7 Toelichting op overzicht baten en lasten over 2017

7.1 Baten en lasten MGR totaal

Bedragen in € 1.000	Totale baten	Totale lasten	Resultaat voor eindafrekening	Eindafrekening	Saldo van baten en lasten	Gerealiseerd resultaat
WerkBedrijf	78.484	78.294	190	190	0	0
Bestuursondersteuning	285	284	1	1	0	0
iRvN	16.007	16.229	-222	-58	-164	0
Consolidatie	-2.533	-2.533	0	0	0	0
Totaal	92.243	92.275	-32	132	-164	0

De MGR wijkt met € 32.000 negatief af van de laatste begroting. Bij iRvN is hiervoor echter in de jaarrekening 2016 al een bestemmingsreserve gevormd voor € 164.000. De gemeenten krijgen daarom per saldo nog € 132.000 terug van de MGR middels een eindafrekening. Deze eindafrekening is in onderstaande financiële jaarstukken al verwerkt en terug te vinden bij de baten onder gemeentelijke bijdrage. Onderstaand wordt per module het resultaat toegelicht.

7.2 Baten en lasten WerkBedrijf

(€ 190.000 voordeel)

Baten Bedragen in € 1.000	MGR - module Werkbedrijf			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	334	334	336	2
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	60.420	60.170	59.769	-401
Arbeidsparticipatie	16.963	17.509	17.656	147
Totaal baten	79.145	78.941	78.484	-458
	0	0	0	0
Lasten Bedragen in € 1.000	MGR - module Werkbedrijf			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	56.677	56.427	55.824	-603
Arbeidsparticipatie	13.182	13.693	13.959	266
Totaal Programmalasten	71.289	71.050	70.507	-543
Overhead MGR	7.857	7.892	7.977	85
Totaal lasten	79.145	78.941	78.484	-458
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0

WerkBedrijf omvat drie onderdelen, namelijk WERK, SW en Vastgoed. Op alle onderdelen sluiten we af met een positief resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting. Dit resultaat is terug te vinden onder de afwijking op de baten onder Gemeentelijke Bijdrage. Voor WERK is het resultaat € 33.000, voor SW € 156.000 en voor Vastgoed € 1.000.

We zullen nu de behaalde resultaten per onderdeel toelichten.

7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel WERK

Baten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf - onderdeel WERK			
		Raming begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar	Realisatie	Saldo
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	2.389	2.389	2.096	-293
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	15.425	15.936	16.050	114
Arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	1.538	1.573	1.324	-249
Arbeidsparticipatie	Overige bedrijfsopbrengsten			282	282
Totaal baten		20.781	20.827	20.475	-351
Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf - onderdeel WERK			
		Raming begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar	Realisatie	Saldo
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidie	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	Arbeidsmatige dagbesteding	2.389	2.389	2.096	-293
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	5.173	5.381	5.408	27
Arbeidsparticipatie	Maat-en meerwerk	1.766	1.449	1.449	
Arbeidsparticipatie	Masterplan Nijmegen		900	1.047	147
Arbeidsparticipatie	Personele lasten	5.015	4.735	4.828	92
Arbeidsparticipatie	Overige lasten	1.228	1.228	1.228	
Totaal Programmalaasten		17.000	17.011	16.779	-233
Overhead MGR		3.780	3.815	3.697	-119
Totaal lasten		20.781	20.827	20.475	-351
Saldo van baten en lasten		0	0	0	0

Het onderdeel Werk wordt afgesloten met een voordeel van € 33.000. De belangrijkste afwijkingen worden in het vervolg beschreven:

Onder het taakveld Inkomensregelingen valt de reguliere wettelijke loonkostensubsidie en de subsidie beschut werken nieuw. Op dit onderdeel blijft een bedrag van € 205.000 over. Hiervan heeft € 154.000 betrekking op beschut werken nieuw en € 51.000 op de loonkostensubsidies. De in 2017 gestarte pilot met Pluryn voor beschut werk nieuw is succesvol gebleken. Daardoor zal deze in 2018 met andere partijen uitgebreid worden. Waardoor we verwachten in 2018 meer kandidaten te kunnen gaan toeleiden dan in 2017.

Onder het taakveld Begeleide Participatie valt de arbeidsmatige dagbesteding. In de derde kwartaalrapportage hebben we al gemeld dat we verwachten lager uit te komen. Dit heeft met name te maken met het feit dat het daadwerkelijke verbruik van het aantal dagdelen moeilijk in te schatten is. Deze kunnen fors afwijken van het beschikte aantal door bijvoorbeeld niet gebruik. In 2017 is € 300.000 minder uitgegeven dan verwacht.

Onder het taakveld Arbeidsparticipatie valt de uitvoering van de Participatiewet. De bijdragen zijn € 114.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we op het masterplan voor liggen op de realisatie, waardoor een deel van de baten tevens naar voren gehaald is. Tegenover deze hogere baten staan tevens extra lasten. De personele lasten zijn € 92.000 hoger. Hier staan detachingsopbrengsten voor tegenover.

7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW

Baten	0	Werkbedrijf - onderdeel SW			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Bedragen in € 1.000	0				
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	46.037	45.787	45.631	-156
Begeleide participatie	Overige bijdragen	240	240	256	16
Begeleide participatie	Netto omzet	11.112	11.112	11.166	53
Begeleide participatie	Materiaal verbruik / uitbesteed werk	117	117	224	107
Begeleide participatie	Toegevoegde waarde	10.995	10.995	10.942	-54
Begeleide participatie	Overige bedrijfsopbrengsten	243	243	259	16
Totaal baten		57.515	57.265	57.087	-178
Lasten	0	Werkbedrijf - onderdeel SW			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Bedragen in € 1.000	0				
Begeleide participatie	Salarissen SW-medewerkers	46.782	46.247	45.911	-336
Begeleide participatie	Bijdrage "lage inkomens"	-750	-500	-640	-140
Begeleide participatie	Productiekosten	576	635	679	44
Begeleide participatie	Overige kosten SW-medewerkers	2.324	2.300	2.422	122
Begeleide participatie	Personele lasten	4.783	4.783	4.783	0
Begeleide participatie	Overige lasten	57	57	57	0
Totaal Programmalasten		53.773	53.523	53.212	-310
Overhead MGR		3.742	3.742	3.874	132
Totaal lasten		57.515	57.265	57.087	-178
Saldo van baten en lasten		0	0	0	0

We sluiten het resultaat op de SW af met een positief resultaat van € 156.000. Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.644. Dit is 4,5 SE lager dan in de begrotingswijziging is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op € 27.756 per SE (in begroting voor wijziging € 27.793 en in begroting na wijziging € 27.775).

De toegevoegde waarde per fte SW komt € 54.000 lager uit. Reden hiervoor is toevoeging van de inhuur van de in 2017 aangetrokken voorlieden onder materiaal/uitbesteed werk. Deze voorlieden ondersteunen de medewerkers op de beschutte werkplekken, waardoor zij meer productie kunnen leveren en de voorlieden werken zelf ook mee in de productie. Door deze verschuiving van de kosten blijft de toegevoegde waarde per fte zuiver. Ondanks deze toevoeging van € 168.000 blijft de toegevoegde waarde per fte op peil. In de realisatie komen we uit op € 7.127 per fte, waar we € 7.100 begroot hadden. Dit is een stijging van 5% ten opzichte van 2016.

De salariskosten op de SW zijn € 300.000 lager dan begroot. Dit is deels door de lagere realisatie en deels door de uitruil van woon-werk, waardoor de salariskosten dalen, maar de reiskosten onder de overige kosten SW medewerkers stijgen.

Het lage inkomensvoordeel (LIV) kan pas na afsluiting van de salarisadministratie goed worden berekend. Deze eindberekening laat een voordelig resultaat van € 140.000 zien.

De overige kosten SW-medewerkers zijn € 122.000 hoger. Dit is voornamelijk door de eerder genoemde uitruil van de reiskosten woon-werk.

Bij de overhead van de MGR zijn de uitgaven € 130.000 hoger dan begroot. Deze overschrijding komt door een dotatie in de voorziening Reorganisatie 2012. In 2012 hebben de deelnemende gemeenten € 11,3 miljoen geïnvesteerd om de reorganisatie van het toenmalige SW bedrijf Breed te financieren. Hier is in de daaropvolgende jaren € 2,9 miljoen naar de gemeenten terug gegaan, doordat de eerste vorderingen op het herplaatsen van de boventallige medewerkers succesvol was. Voor de laatste groep lopen we nu achter op de verwachting en hebben de jaarlijkse indexaties een verhogend effect. Om deze reden is de voorziening verhoogd.

7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed

Baten		Werkbedrijf - onderdeel Vastgoed			
Bedragen in € 1.000		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	199	289	288	-1
Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten (verhuur)	135	45	47	2
Begeleide participatie	Netto omzet	125	25	28	3
Begeleide participatie	Materiaal verbruik / uitbesteed werk	125	25	28	3
Begeleide participatie	Toegevoegde waarde	0	0	0	0
Begeleide participatie	Overige bedrijfsopbrengsten (verhuur)	516	516	586	70
Totaal baten		850	850	922	72
Lasten		Werkbedrijf - onderdeel Vastgoed			
Bedragen in € 1.000		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Begeleide participatie	Personele lasten	73	73	73	0
Begeleide participatie	Kapitaallasten	37	37	37	0
Begeleide participatie	Materiële lasten	357	357	357	0
Begeleide participatie	Overige lasten	49	49	49	0
Totaal Programmalasten		516	516	516	0
Overhead MGR		334	334	406	72
Totaal lasten		850	850	922	72
Saldo van baten en lasten		0	0	0	0

In 2017 is er voor de schoonmaak op de bedrijfspanden voor een andere constructie gekozen. Voorheen werd dit werk door SW medewerkers gedaan, zonder dat hier kosten aan waren verbonden. Hierdoor waren de kosten van Vastgoed op de schoonmaak erg laag. Aangezien we alle SW medewerkers zoveel mogelijk naar regulier werk willen helpen kopen we vanaf medio 2017 de schoonmaak als dienst in. De medewerkers die dit werk voorheen deden zijn nu bij deze aanbieder gedetacheerd. Het resultaat is wel dat voor 2017 en verder jaren de kosten van Vastgoed (marktconform) toenemen. De toename in 2017 wordt gecompenseerd doordat ook de kosten van het interne gebruik door het onderdeel SW zijn verhoogd. Binnen de SW worden deze extra kosten weer gecompenseerd door een hogere detacheringsofbrengst.

7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

(€ 58.000 nadeel na bestemmingsreserve)

Baten Bedragen in € 1.000	MGR - module ICT Rijk van Nijmegen			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	15.205	15.392	15.654	262
Arbeidsparticipatie	372	353	353	0
Totaal baten	15.577	15.745	16.007	262
Lasten Bedragen in € 1.000	MGR - module ICT Rijk van Nijmegen			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	13.760	13.928	14.408	480
Arbeidsparticipatie	328	329	329	0
Totaal Programmalasten	14.088	14.257	14.737	480
Overhead MGR	1.489	1.488	1.434	-54
Totaal lasten	15.577	15.745	16.171	426
Saldo van baten en lasten	0	0	0	-164

ICT-Rijk van Nijmegen omvat twee onderdelen, namelijk Automatisering en Informatie- & Applicatiebeheer. Op beide onderdelen sluiten we af met een negatief resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting. Voor Automatisering is het negatief resultaat € 192.000, waarvan € 164.000 gedekt wordt vanuit de bestemmingsreserve, resteert € 28.000. Voor Informatie- & Applicatiebeheer is dat € 30.000 negatief. Voor beide onderdelen geldt dat de werkelijke inflatie hoger is dan de ontvangen compensatie (indexering) in de begroting. Het resultaat is terug te vinden onder de afwijking op de baten onder Gemeentelijke Bijdrage.

We zullen nu de behaalde resultaten per onderdeel toelichten.

7.3.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Baten	Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	9.453	9.596	9.635	39
Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	0	75	240	165
Overhead	Overige bijdragen	1.044	1.044	1.044	0
Totaal baten		10.497	10.715	10.919	204
Lasten	Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	Personele lasten	4.306	5.131	5.070	-61
Overhead	Kapitaallasten	579	429	443	14
Overhead	Materiële lasten	4.720	4.263	4.693	430
Overhead	Overige lasten	0	0	27	27
Totaal Programmalasten		9.605	9.823	10.233	410
Overhead MGR	Overhead MGR	892	892	850	-42
Totaal lasten		10.497	10.715	11.083	368
Saldo van baten en lasten		0	0	0	-164

We sluiten het resultaat van Automatisering af met een nadelig resultaat van € 192.000 waarbij € 164.000 wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve. Resteert een tekort van € 28.000.

Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Onderstaand een toelichting op de afwijkingen in de baten en lasten ten opzichte van de begroting:

- De baten zijn € 204.000 meer dan begroot. Dit betreft vooral doorbelasting van plusproducten, waar ook kosten tegenover staan. Dit bedrag bevat ook de extra deelnemersbijdrage van € 28.000 vanwege het nadelig rekeningresultaat.
- De lasten zijn € 368.000 meer dan begroot. Het jaar 2017 stond voor Automatisering in het teken van de migraties, waar veel eenmalige kosten aan verbonden waren. Bij de migraties zijn tientallen contracten opgezegd, waar in veel gevallen andere (gebundelde) contracten voor in de plaats kwamen.

Tegenover deze nadelen zijn er ook (eenmalige) voordelen zoals lagere kosten doordat de provider het nieuwe (gunstiger) aanbestedingscontract eerder in liet gaan in verband met een niet soepel verlopende overgang naar het nieuwe contract. Andere voordelen waren; lagere kapitaallasten door verschoven investeringen uit 2016; lagere loonkosten door meerdere openstaande vacatures gedurende het jaar en minder overheadkosten.

Daarnaast zijn (door inzet van capaciteit en middelen in de migraties) een aantal eerder geplande projecten uitgelopen. Deze zullen in 2018 een vervolg krijgen. Dat betekent dat deze (eenmalige) kosten verschuiven naar 2018.

Al met al was er in 2017 een behoorlijke verschuiving in kosten wat, gezien de overgangsfase waarin we zaten, te verwachten was.

7.3.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Informatie- & Applicatiebeheer

Baten		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Informatie- & Applicatiebeheer			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	4.602	4.371	4.401	30
Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	106	306	334	28
Arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	372	353	353	0
Totaal baten		5.080	5.030	5.088	58

Bedragen in € 1.000		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	Personele lasten	2.772	2.773	2.765	-8
Overhead	Kapitaallasten	7	6	0	-6
Overhead	Materiële lasten	1.376	1.326	1.388	62
Overhead	Overige lasten	0	0	22	22
Arbeidsparticipatie	Personele lasten	219	219	219	0
Arbeidsparticipatie	Kapitaallasten	1	1	1	0
Arbeidsparticipatie	Materiële lasten	109	109	109	0
Totaal Programmalasten		4.484	4.434	4.504	70
Overhead MGR	Overhead MGR	596	596	584	-12
Totaal lasten		5.080	5.030	5.088	58

Saldo van baten en lasten		0	0	0	0

We sluiten het resultaat van Informatie-& Applicatiebeheer af met een nadelig resultaat van € 30.000.

Bij Informatie- & Applicatiebeheer (I&A) zijn twee taakvelden van toepassing. Dat is het taakveld Arbeidsparticipatie voor de interne dienstverlening (DVO) welke I&A voor het WerkBedrijf onderdeel Werk verricht. De dienstverlening voor de gemeenten staat opgenomen onder het taakveld Overhead.

Bij de Najaarsnota is reeds € 250.000 terugbetaald. Dit betrof eenmalige voordelen voor zowel extra inkomsten als lagere lasten (extra inkomsten gedetacheerd personeel, tijdelijk openstaande vacatures en vrijval door niet ontvangen facturen 2016).

Onderstaand een toelichting op de afwijkingen in de baten en lasten ten opzichte van de begroting:

- De baten zijn € 58.000 meer dan begroot. Dit betreft voor € 30.000 de extra deelnemersbijdrage vanwege het nadelig rekeningresultaat. De andere € 28.000 betreft hogere inkomsten door extra dienstverlening.
- De lasten zijn € 58.000 meer dan begroot. Er zijn nog enkele onvoorziene uitgaven voor applicaties geweest die een tekort veroorzaken. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door lagere inhuurkosten en minder overheadkosten.

7.4 Baten en lasten Bestuursondersteuning

(€ 1.000 voordeel)

Baten		MGR - onderdeel Bestuursondersteuning			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Bedragen in € 1.000					
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	200	200	199	-1
Overhead	Overige bijdragen	86	86	86	0
Totaal baten		286	286	285	-1
Lasten		MGR - onderdeel Bestuursondersteuning			
		Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Bedragen in € 1.000					
Overhead MGR	Personele lasten	186	186	189	3
Overhead MGR	Materiële lasten	0	0	0	0
Overhead MGR	Overige lasten	99	99	96	-3
Totaal Overhead MGR		286	286	285	-1
Totaal lasten		286	286	285	-1
Saldo van baten en lasten		0	0	0	0

Het resultaat van bestuursondersteuning behoeft geen nadere toelichting.

8 Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Door invoering van de Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Van de overige werknemers moet alleen een vermelding plaatsvinden als de norm overschreden wordt. In het overzicht hieronder bevindt zich de desbetreffende informatie ten aanzien van de beloning van de secretaris van de MGR en de bestuursleden.

Mevrouw J. Hol is over heel 2017 aangesteld als de secretaris van de MGR. De bezoldiging van mevrouw Hol overschrijdt haar individuele WNT-maximum niet.

De bestuursleden van de MGR zijn onbezoldigd, en vallen derhalve onder topfunctionarissen met een bezoldiging lager dan €1.700, waardoor van deze personen enkel de naam en functie is vermeld.

WNT	Secretaris J. Hol	Secretaris J. Hol
Duur dienstverband 2017	1/1 – 31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	0,89	
Gewezen topfunctionaris?	Nee	
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Ja	
Individueel WNT-maximum	€ 160.889	
Bezoldiging		
Beloning	€ 102.254	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.850	
-/- Onverschuldigd betaalbaar op termijn	€ 0	
Totaal bezoldiging	€ 117.104	
Motivering indien overschrijding:	N.V.T.	
Gegevens bezoldiging 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/03	1/4 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,44	0,89
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	€ 67.194
Beloningen betaalbaar op termijn	0	€ 19.493
Totaal bezoldiging 2016	0	€ 86.687

Naam	H. Driessen	H. Verheijen	A. Schaap	T. Burgers	K. Peters
Functie	Bestuurslid AB/DB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB
Duur dienstverband 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 30/4	1/5 – 31/12	1/1 – 31/12

Naam	S. Thijssen	S. Fleuren	W. Looijen	D. Kocken	J. Zoetelief
Functie	Bestuurslid AB/DB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB	Bestuurslid AB/DB
Duur dienstverband 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 30/6	1/7 – 31/12	1/1 – 31/12

Naam Functie	H. Bruls Voorzitter AB/DB	L. van Riswijk Bestuurslid AB/DB	M. Lepoutre Bestuurslid AB	C. van Eert Bestuurslid AB
Duur dienstverband 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12

Naam Functie	G. Wienhoven Bestuurslid AB	P. Mengde Bestuurslid AB	H. van den Berg Bestuurslid AB	E. de Swart Bestuurslid AB
Duur dienstverband 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 9/1	10/1 – 31/12	1/1 – 31/12

9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2017.
2. Het overzicht van baten en lasten over 2017.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) het door het algemeen bestuur op 27 november 2017 vastgestelde Normenkader en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 924.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programma verantwoording en de paragrafen
- Overige gegevens
- Bijlage: SW en meer- en maatwerk per gemeente
- Bijlage: Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de jaarstukken in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 26 maart 2018

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M. Knip RA

Bijlagen

Bijlage 1 Resultaten, SW, meer- en maatwerk per gemeente

In deze bijlage staan de volgende resultaten per gemeente:

- Uitstroom uit uitkering naar werk, plaatsingen op werk, arbeidsmatige dagbesteding
- Verdeling SW medewerkers per werkvorm
- Inzet en resultaten van maat- en meerwerkprojecten.

Gemeenten kunnen een deel van het participatiebudget inzetten voor maatwerk.

Gemeenten kunnen ook extra budget overhevelen en kiezen voor meerwerk. Dit wordt besteed aan specifieke activiteiten en projecten in samenwerking met WerkBedrijf. Dit wordt opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst die tussen de gemeente en WerkBedrijf zijn gesloten. De uitstroom uit de uitkering door maat- en meerwerkprojecten, zijn al opgenomen in de totale resultaten.

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Berg en Dal.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Berg & Dal	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	142
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	154
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	32

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 17 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 52 jongeren op werk plaatsten
- We 76 kandidaten op parttime werk plaatsten

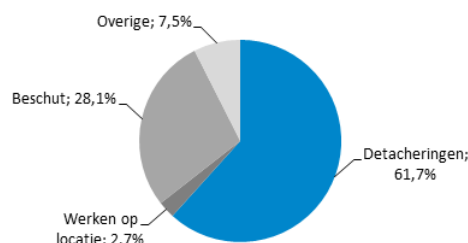
Verdeling SW medewerkers per werkvorm

203 inwoners van de gemeente Berg & Dal heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Berg en Dal	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	6,0%	5,9%	5,7%	5,8%	5,8%
Individuele detachering	29,5%	31,0%	32,1%	33,2%	31,4%
Groepsdetachering	23,7%	23,8%	23,7%	22,7%	23,4%
Werken op locatie	4,6%	2,9%	2,6%	2,7%	3,2%
Subtotaal buiten de muren	63,8%	63,5%	64,0%	64,5%	63,9%
Beschut	28,7%	29,1%	28,5%	28,1%	28,6%
Leegloop inactief	3,5%	3,7%	3,3%	3,7%	3,6%
Niet beschikbaar voor werk	4,0%	3,7%	4,2%	3,8%	3,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*Leegloop inactief: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Berg en Dal

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Berg en Dal Werkt! (Millingen & Groesbeek)	44 kandidaten (doorlopend)	61 kandidaten (uniek)
Ontwikkeltrajecten	11 kandidaten	3 kandidaten

Korte toelichting op de resultaten:

Berg en Dal Werkt! – Millingen & Groesbeek

Consulenten bedrijfsdienstverlening van WerkBedrijf spreken, begeleiden en matchen kandidaten en ondernemers uit Berg en Dal. Zij werken daarbij samen met het maatschappelijk middenveld en gemeentelijke participatiecoaches. Dit doen zij op locatie in Millingen en Groesbeek waar zij elke week aanwezig zijn. De fysieke nabijheid maakt het eenvoudiger om verbindingen te leggen met kandidaten, ondernemers en de samenwerkingspartners. De consulenten hebben en houden de kandidaten in beeld zolang ondersteuning van WerkBedrijf noodzakelijk en zinvol is. Het in beeld brengen en houden gaat verder dan de reguliere dienstverlening van WerkBedrijf. Ook worden de kandidaten intensief bemiddeld. De kandidaten zijn namelijk geselecteerd op basis van de inschatting dat zij veel en intensieve ondersteuning nodig hebben om aan het werk te komen.

Gedurende 2017 is er doorlopend ruimte om 44 kandidaten intensief te bemiddelen. In 2017 zijn 61 (unieke) kandidaten opgenomen in het project. 19 kandidaten uit dit project zijn geplaatst op betaald werk.

Ontwikkeltrajecten

In gemeente Berg & Dal hebben we met drie lokale ondernemers afspraken gemaakt over het aanbieden van ontwikkeltrajecten. Dit zijn: Gasterij 't Groeske, Kringloop Groesbeek en sinds 1 september Het Nederlands Wijnbouwcentrum. In 2017 zijn 3 kandidaten gestart in een ontwikkeltraject bij een van deze 3 aanbieders. De resterende 8 trajecten kunnen in 2018 ingezet worden.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Bedragen * €1	Berg en Dal							
	Lopende vpl 2016	Budget 2017	A Totaal beschikbaar	Realisatie 2017	Tbv nieuw beleid 2018	B Totaal besteed	A-B Afrekening	Aan-tallen*
Maat- en Meerwerk	63.201	143.599	206.800	148.500	53.093	201.593	5.207	
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	72.056	72.056	68.382		68.382	3.674	17
Arbeidsmatige dagbesteding	-	215.015	215.015	239.909		239.909	-24.894	32
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Beuningen weer.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Beuningen	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	77
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	108
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	34

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 14 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 33 jongeren op werk plaatsten
- We 48 kandidaten op parttime werk plaatsten

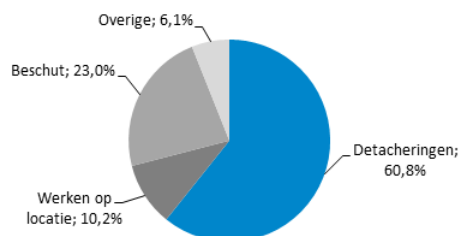
Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers

138 inwoners van de gemeente Beuningen heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Beuningen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	8,0%	7,9%	8,0%	8,0%	8,0%
Individuele detachering	23,6%	24,8%	26,0%	26,6%	25,3%
Groepsdetachering	26,1%	26,0%	25,9%	26,1%	26,0%
Werken op locatie	13,3%	11,8%	10,4%	10,2%	11,4%
Subtotaal buiten de muren	71,0%	70,5%	70,3%	71,0%	70,7%
Beschut	23,1%	24,4%	23,7%	23,0%	23,5%
Leegloop inactief	4,1%	3,2%	3,8%	3,6%	3,7%
Niet beschikbaar voor werk	1,8%	1,9%	2,2%	2,5%	2,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*Leegloop inactief: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Beuningen

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Project Actief	40 kandidaten	30 kandidaten
Bestandsanalyse	Nvt	Nvt

Korte toelichting op de resultaten:

Project Actief

Eind 2016 is de lokale welzijnsstichting (Perspectief) gestart met het project Actief. Beuningen Actief zetten we in voor mensen zonder werk of zinvolle dagbesteding. En waarbij problemen op een of meerdere leefgebieden belemmerd worden om regulier aan het werk te gaan. Zij hebben vaak weinig perspectief op betaald werk. Deze mensen hebben extra stimulans en ondersteuning nodig om deel te nemen aan de samenleving. Als er voor kandidaten uit dit project kansen of mogelijkheden voor werk zijn, dan zorgen we voor nauwe verbindingen met bedrijfsdienstverleners van WerkBedrijf. Gedurende 2017 is er ruimte om 40 kandidaten een arrangement aan te bieden. Waarvan 10 kandidaten een eerste gesprek in 2016 hebben gehad. In 2017 hebben 30 kandidaten gebruik gemaakt van een arrangement. Zowel Gemeente Beuningen als stichting Perspectief zijn tevreden over het resultaat. De doelstelling om ten minste 50% van de deelnemers structureel deel te laten nemen aan de samenleving wordt binnenkort behaald. Het project wordt in 2018 voortgezet.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Beuningen								
Bedragen * € 1	Lopende		A			B	A-B	
	vpl 2016	Budget 2017	Totaal beschikbaar	Realisatie 2017	Tbv nieuw beleid 2018	Totaal besteed	Afrekening	Aantallen*
Maat- en Meerwerk	85.896	68.951	154.847	53.847	101.000	154.847	-	
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	40.852	40.852	60.922	-	60.922	-20.070	14
Arbeidsmatige dagbesteding	-	201.514	201.514	219.944	-	219.944	-18.430	34
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Druten weer.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Druten	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	32
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	60
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	19

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 7 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 14 jongeren op werk plaatsten
- We 33 kandidaten op parttime werk plaatsten

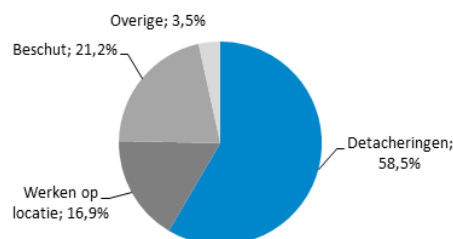
Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers

107 inwoners van de gemeente Druten heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Druten	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	7,3%	7,1%	7,2%	7,4%	7,2%
Individuele detachering	27,9%	29,7%	31,4%	31,9%	30,2%
Groepsdetachering	21,0%	19,9%	19,8%	19,2%	20,0%
Werken op locatie	17,6%	17,4%	16,3%	16,9%	17,1%
Subtotaal buiten de muren	73,8%	74,1%	74,7%	75,3%	74,5%
Beschut	19,6%	20,2%	20,3%	21,2%	20,3%
Leegloop inactief	2,4%	1,8%	1,4%	0,8%	1,6%
Niet beschikbaar voor werk	4,2%	3,9%	3,6%	2,7%	3,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

**Leegloop inactief*: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Druten

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Zwerfafvalteam	6 kandidaten (doorlopend)	4 kandidaten (doorlopend)
Oriënteren op werken in Nederland	8-10 kandidaten	11 kandidaten
Advertentiecampagne	2 advertenties per 3 weken	9 advertenties

Korte toelichting op de resultaten:

Zwerfafvalteam

In het Zwerfafvalteam Druten is ruimte om maximaal 6 kandidaten te begeleiden. In 2017 zijn gedurende het jaar 6 nieuwe kandidaten gestart bij het Zwerfafvalteam. Bij 2 kandidaten is de plaatsing verlengd en bij 6 is de plaatsing beëindigd, 3 hiervan zijn uitgestroomd naar een proefplaats of werk. De andere 3 zijn aangemeld bij het WerkBedrijf voor bemiddeling richting betaald werk of zijn verwezen naar het sociaal team Druten, omdat er sprake was van problemen op meerdere leefgebieden.

Oriënteren op werken in Nederland

Deze training is gericht op anderstaligen zonder werk en sollicitatie ervaring in Nederland. Er zijn 11 kandidaten aangemeld voor de training, zij zijn medio januari gestart.

De training bestaat uit 7 ochtenden en wordt gegeven in cultureel centrum D'n Bogerd. Het resultaat van de training is o.a.: een actueel CV, weten wat je kwaliteiten zijn en dit kunnen aangegeven, een elevatorpitch kunnen houden, op de hoogte zijn van de verzuim-, gedrags- en verlofregels op de werkvloer.

Advertentiecampagne

De eerste helft 2017 is er 9 keer in de Maas&Waler geadverteerd. Per advertentie stellen we 4 kandidaten voor. Er is 11 keer door een bedrijf gereageerd op de advertentie. Dit heeft niet tot een plaatsing geleid. Omdat de opbrengst van de advertentiecampagne tegen viel is er besloten om met ingang van het 3e kwartaal van 2017 te stoppen.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Bedragen * € 1	Druten							
	Lopende vpl 2016	Budget 2017	A Totaal beschikbaar	Realisatie 2017	Tbv nieuw beleid 2018	B Totaal besteed	A-B Afrekening	Aan-tallen*
Maat- en Meerwerk	12.390	44.987	57.377	56.345	1.032	57.377		
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	30.210	30.210	28.603	-	28.603	1.607	7
Arbeidsmatige dagbesteding	-	230.040	230.040	71.991	-	71.991	158.049	19
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Heumen	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	33
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	49
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	27

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 2 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 8 jongeren op werk plaatsten
- We 20 kandidaten op parttime werk plaatsten

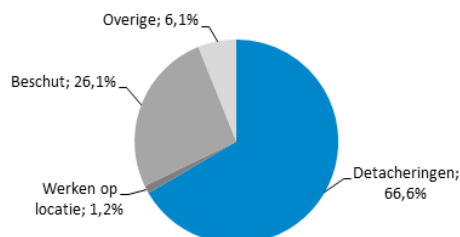
Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers

66 inwoners van de gemeente Heumen heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Heumen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	8,1%	8,2%	8,4%	8,6%	8,3%
Individuele detachering	31,6%	31,8%	32,4%	33,3%	32,3%
Groepsdetachering	27,8%	25,9%	25,2%	24,7%	25,9%
Werken op locatie	2,6%	2,1%	1,2%	1,2%	1,8%
Subtotaal buiten de muren	70,1%	68,1%	67,2%	67,8%	68,3%
Beschut	23,6%	27,0%	27,6%	26,1%	26,0%
Leegloop inactief	1,8%	1,6%	2,2%	2,7%	2,0%
Niet beschikbaar voor werk	4,6%	3,3%	3,0%	3,4%	3,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*Leegloop inactief: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Heumen

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Werkpunt Heumen-Mook	12-15 kandidaten (doorlopend)	12-15 kandidaten (doorlopend)
Begeleiding gemeentewerf	1 coach	1 coach

Korte toelichting op de resultaten:

Werkpunt Heumen-Mook

Bij Werkpunt Heumen-Mook zochten kandidaten, onder begeleiding van coaches van WerkBedrijf, maximaal 12 weken actief naar werk. De groep telt 12 tot 15 kandidaten. Empowerment en eigen verantwoordelijkheid zijn de uitgangspunten. De consultants hebben korte lijnen met klantmanagers Inkomen van de gemeente. Sinds 1 juli 2017 sloot gemeente Mook & Middelaar aan bij Werkpunt.

1/3 van de kandidaten die gestart zijn met Werkpunt is uitgestroomd naar betaald werk. Dit is een mooi resultaat, omdat het grootste deel van de deelnemers eerder nog niet voor een traject naar werk was aangemeld. Zij zetten in veel gevallen een volgende stap naar vrijwilligerswerk of arbeidsmatige dagbesteding.

Werkpunt is eerder gestopt dan gepland. De groepsgrootte en groepsdynamiek maakt dit project een succes. Er waren onvoldoende kandidaten waarvoor dit project passend was. Dit voor het belangrijkste deel te maken met de kleinschaligheid vanwege de lokale aanpak. Daardoor was de groepsgrootte te klein voor dit project. Om die reden is besloten om begin december te stoppen met het Werkpunt.

Gemeentewerf

WerkBedrijf zorgt voor begeleiding en coaching van werkzoekenden die met behoud van uitkering op de gemeentewerf werken. Doel is om uitstroom naar betaald werk te realiseren. In de begeleidingsopdracht hoort ook het coachen van de collega's van werkzoekenden op de gemeentewerf. In 2017 begeleidde WerkBedrijf 2 werkzoekenden op de gemeentewerf. Daarna zijn geen bijstandsgerechtigden vanuit Heumen meer op de gemeentewerf ingestroomd.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Heumen								
	Lopende vpl 2016	Budget 2017	A Totaal beschikbaar	Realisatie 2017	Tbv nieuw beleid 2018	B Totaal besteed	A-B Afrekening	Aan- tallen*
Bedragen * € 1								
Maat- en Meerwerk	73.381	34.771	108.152	99.952	8.200	108.152	-	
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	16.921	16.921	16.805	-	16.805	116	2
Arbeidsmatige dagbesteding	-	129.507	129.507	126.332	-	126.332	3.175	27
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Mook en Middelaar weer.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Mook en Middelaar	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	24
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	18
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	7

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 1 kandidaat met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 6 jongeren op werk plaatsten
- We 7 kandidaten op parttime werk plaatsten

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Mook en Middelaar

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Deeltijdarbeid (P-INK)	5 kandidaten	n.v.t.
Werkpunt Heumen-Mook	8 kandidaten	5 kandidaten
Statushouders	6 kandidaten	6 kandidaten

Korte toelichting op de resultaten:

Deeltijdarbeid (P-INK)

In dit project beoogden we urenuitbreiding te realiseren bij de huidige werkgevers van kandidaten die parttime werken. Er zijn geen kandidaten gevonden waarvoor dit project passend was. En de werkelijke kosten daarvan bleken meer dan begroot. Daarom is besloten om te stoppen met P-INK en het budget over te hevelen naar het dienstverlening aan statushouders.

Werkpunt Heumen-Mook

Bij Werkpunt Heumen-Mook zochten kandidaten, onder begeleiding van coaches van WerkBedrijf, maximaal 12 weken actief naar werk. De groep telt 12 tot 15 kandidaten. Empowerment en eigen verantwoordelijkheid zijn de uitgangspunten. De coaches hebben korte lijnen met klantmanagers Inkomen van de gemeente. Sinds 1 juli 2017 sloot gemeente Mook & Middelaar aan bij het werkpunt.

1/3 van de kandidaten die gestart zijn met werkpunt is uitgestroomd naar betaald werk. In totaal zijn 8 kandidaten uit gemeente Mook & Middelaar aangemeld. Daarvan zijn 5 kandidaten ook daadwerkelijk gestart.

Werkpunt is eerder gestopt dan gepland. De groepsgrootte en groepsdynamiek maakt dit project een succes. Er waren onvoldoende kandidaten waarvoor dit project passend was. Dit voor het belangrijkste deel te maken met de kleinschaligheid vanwege de lokale aanpak. Daardoor was de groepsgrootte te klein voor dit project. Om die reden is besloten om begin december te stoppen met het Werkpunt.

Statushouders

De regionale resultaten van de dienstverlening aan statushouders staan in paragraaf 3.2.2. De resultaten staan ook in bijlage 2 (kengetal F). Eind 2017 hebben 9 statushouders een actief traject bij WerkBedrijf.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Mook en Middelaar								
Bedragen * € 1			A		Tbv nieuw beleid 2018	B		Aan-tallen*
	Lopende vpl 2016	Budget 2017	Totaal beschikbaar	Realisatie 2017		Totaal besteed	Afrekening	
Maat- en Meerwerk	17.376	15.649	33.025	31.225	1.800	33.025	-	
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	9.717	9.717	7.249	-	7.249	2.468	1
Arbeidsmatige dagbesteding	-	56.215	56.215	71.917	-	71.917	-15.702	7
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

Gemeente Nijmegen

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Nijmegen weer.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Nijmegen	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	852
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	1.275
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	237

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 91 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 422 jongeren op werk plaatsten
- We 661 kandidaten op parttime werk plaatsten

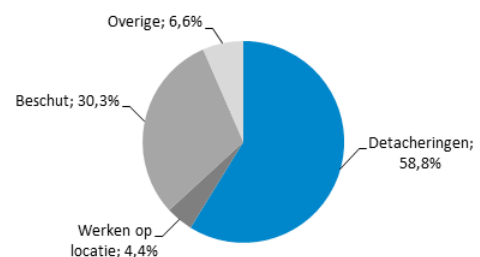
Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers

1060 inwoners van de gemeente Nijmegen heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Nijmegen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	2,7%	2,8%	2,7%	2,8%	2,7%
Individuele detachering	24,0%	24,4%	24,9%	25,2%	24,6%
Groepsdetachering	30,5%	31,0%	31,2%	30,7%	30,8%
Werken op locatie	6,6%	5,4%	4,4%	4,4%	5,2%
Subtotaal buiten de muren	63,8%	63,5%	63,1%	63,2%	63,4%
Beschut	30,0%	30,0%	30,4%	30,3%	30,2%
Leegloop inactief	2,6%	2,4%	2,6%	2,7%	2,6%
Niet beschikbaar voor werk	3,6%	4,1%	3,9%	3,8%	3,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

*Leegloop inactief: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Masterplan Terugdringen bijstandstekort

Project kansberoepen

Met Gemeente Nijmegen spraken we af binnen 2 jaar (2017-2019) een extra uitstroom van 225 bijstandsgerechtigden uit de uitkering te realiseren. Om dat te bereiken bemiddelt WerkBedrijf kandidaten naar sectoren waar veel vraag naar personeel is. Bijvoorbeeld ICT, Bouw en infra en logistiek. Scholing of opleiding is vaak nodig zodat kandidaten geschikt zijn voor het werk. Dat maakt

hen ook aantrekkelijk voor de werkgever. Verder zet WerkBedrijf andere instrumenten in als dat nodig is, zoals loonkostensubsidies.

Met een aantal ondernemers uit de kansrijke sectoren maakten we afspraken in de vorm van intentieovereenkomsten of convenanten. Zo gaan kandidaten starten met een opleiding of (leer)werkplek bij bedrijven in de bouw, ICT, logistiek, productie en schoonmaak.

Het basisresultaat is 750 uitstroom uit de uitkering per jaar. In 2017 stroomde 852 mensen uit Nijmegen uit de uitkering. Er zijn dus 102 mensen extra uit de uitkering gestroomd. Daarnaast plaatsten we 661 kandidaten op parttime werk. Dat leidt ook tot een afname van bijstandslasten.

Arbeidsbemiddeling statushouders

We spraken af dat WerkBedrijf binnen 2 jaar (2017 t/m 2019) 75 statushouders naar werk bemiddelt. In 2017 bemiddelde WerkBedrijf 30 Nijmeegse statushouders naar betaald werk. Andere resultaten staan in de algemene resultaten (hoofdstuk 2) en als kengetal in bijlage 2.

IPS

Sinds 1 december 2017 biedt WerkBedrijf Individuele Plaatsing en Steun (IPS) trajecten aan. Kandidaten met een ernstig psychiatrische aandoening (EPA) en uitkering komen in aanmerking voor een IPS traject. GGZ instellingen in de regio begeleiden de kandidaat intensief naar en op een betaalde werkplek. Door de integrale component van zorg, re-integratie en begeleiding is dit traject erg geschikt voor kandidaten met een EPA. In januari 2018 ontvingen we de eerste aanvragen voor een IPS traject.

Beperken doorstroom WW naar bijstand

In onze regio stromen meer mensen uit de WW door naar de bijstand dan het landelijk gemiddelde. Van de Nijmeegse WW-ers stroomde bijvoorbeeld 8,9% door naar de bijstand. Landelijk is dit gemiddelde 7%. Om de doostroom te verlagen maakten WerkBedrijf en UWV afspraken. Zo geven we samen met afdelingen Inkomen en UWV voorlichting. Mensen die een WW uitkering ontvangen, maar in de bijstand dreigen te komen nodigen we daarvoor uit. Het aantal mensen dat uit de WW doostroomd naar de bijstand is gedaald. Er zijn nog geen actuele cijfers om te kunnen vergelijken met het landelijk gemiddelde. We blijven de aanpak voortzetten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Nijmegen

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Ontwikkeltrajecten	70 kandidaten	70 kandidaten
Wijkgericht werken	3 FTE	3 FTE
Zorgjongeren	200 jongeren	227 jongeren

Korte toelichting op de resultaten:

Ontwikkeltrajecten

In 2017 startten in totaal 97 Nijmeegse kandidaten met een ontwikkeltraject.

Wijkgericht werken

Sinds november 2016 werkt WerkBedrijf intensief samen met de sociale (wijk)teams en regieteams in het Rijk van Nijmegen. Een aantal consultants van WerkBedrijf zijn vaste contactpersonen voor deze teams. De contactpersonen geven advies over de werkmogelijkheden binnen een zorgtraject. Zo kan werk bijdragen aan het oplossen van problematiek.

De eerste helft van 2017 was de contactpersoon bij een drietal SWT's op locatie aanwezig. Voor de overige teams was de contactpersoon alleen per mail of telefoon bereikbaar. Vanaf half 2017 hadden alle teams minimaal een aantal uur per week een contactpersoon op locatie. Deze variant is in het 3^e kwartaal geëvalueerd. Daaruit blijkt dat op locatie aanwezig zijn duidelijk een meerwaarde heeft. Het zorgt ervoor dat werk eerder en vaker als mogelijke oplossing in beeld komt. We krijgen een beter beeld van de kandidaat en door korte lijntjes wordt de kandidaat/cliënt direct en goed doorverwezen. Daardoor wordt andere maatschappelijke voorzieningen of hulp voorkomen of beperkt. Kortom, de samenwerking heeft meerwaarde voor WerkBedrijf, de sociale wijkteams, de regieteams en de kandidaat/cliënt. Zichtbaarheid is belangrijk voor een goede samenwerking. In 2018 blijven we samenwerken met sociale wijkteams en regieteams van Gemeente Nijmegen.

Zorgjongeren

Zorgjongeren zijn jongeren die problemen hebben op meerdere leefgebieden. Zij zijn daardoor nog niet in staat de stap richting de arbeidsmarkt te zetten. Bijvoorbeeld doordat ze dakloos zijn, voortijdig school hebben verlaten of kampen met een verslaving, psychische problemen of schulden. De Nijmeegse zorgjongeren krijgen begeleiding van een jongerenconsulent met aandachtsgebied jongeren. Vanuit team jongeren is er capaciteit om doorlopend 200 zorgjongeren uit Nijmegen actief in traject te hebben. Eind 2017 ondersteunen we 227 zorgjongeren. We ondersteunen dus meer jongeren dan afgesproken. WerkBedrijf kijkt samen met gemeente Nijmegen hoe we omgaan met dit aantal. WerkBedrijf begeleidde 37 zorgjongeren naar werk in 2017.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

Nijmegen								
Bedragen * € 1	Lopende vpl 2016	Budget 2017	A		Tbv nieuw beleid 2018	B	A-B	Aan- tallen*
			Totaal beschikbaar	Realisatie 2017				
Maat- en Meerwerk	-	867.901	867.901	867.901	-	867.901	-	
Masterplan	-	1.049.163	1.049.163	1.049.163	-	1.049.163		
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	683.609	683.609	472.890	-	472.890	210.719	91
Arbeidsmatige dagbesteding	-	1.259.055	1.259.055	1.145.893	-	1.145.893	113.162	237
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

Gemeente Wijchen

In deze bijlage geven we de resultaten van de gemeente Wijchen weer.

Uitstroom uit de uitkering naar werk, plaatsingen op werk en arbeidsmatige dagbesteding

Wijchen	Resultaat 2017
Uitstroom uit de bijstandsuitkering naar werk	96
Plaatsing van bijstandsgerechtigden naar werk door WerkBedrijf	142
Plaatsing op arbeidsmatige dagbesteding	40

Plaatsing van bijstandsgerechtigden leidt tot volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de bijstandsuitkering. Als we inzoomen op de plaatsingen van bijstandsgerechtigden dan zien we dat:

- We 12 kandidaten met een arbeidsbeperking op werk plaatsten
- We 33 jongeren op werk plaatsten
- We 75 kandidaten op parttime werk plaatsten

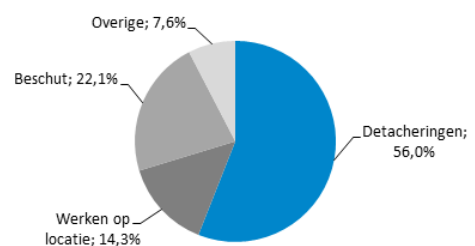
Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers

222 inwoners van de gemeente Wijchen heeft ultimo 2017 een SW dienstverband. In onderstaande tabel staat in welke werkvorm zij werkzaam zijn.

We willen SW medewerkers buiten de muren van WerkBedrijf laten werken. Dat kan door werken op locatie, begeleid werken of individuele- of groepsdetachering. Bij begeleid werken en detachering werkt de SW medewerker bij een ondernemer. Ook dat vinden we belangrijk.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

Wijchen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	4,2%	4,2%	4,3%	4,4%	4,3%
Individuele detachering	20,6%	21,1%	22,4%	22,1%	21,5%
Groepsdetachering	30,8%	29,5%	28,8%	29,5%	29,7%
Werken op locatie	14,4%	14,1%	14,0%	14,3%	14,2%
Subtotaal buiten de muren	70,0%	69,0%	69,5%	70,3%	69,7%
Beschut	21,5%	22,2%	22,0%	22,1%	21,9%
Leegloop inactief	2,0%	2,1%	2,2%	2,0%	2,1%
Niet beschikbaar voor werk	6,5%	6,7%	6,3%	5,6%	6,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

**Leegloop inactief*: SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken.

Niet beschikbaar voor werk: SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Meer – en maatwerk

Tabel: Meer- en maatwerk Wijchen

Project/activiteit	Begroot	Realisatie
Werkacademie Wijchen	15 kandidaten (doorlopend)	11-12 kandidaten (doorlopend)
Ontwikkeltrajecten	20 kandidaten	17 kandidaten
Vacaturemarkt Wijchen	1	1
Extra aanmeldingen statushouders	16	16
Aansluiting sociaal wijkteam Wijchen	2 dagdelen per week	2 dagdelen per week

Korte toelichting op de resultaten:

Werkacademie Wijchen

Begin oktober 2016 startte de Werkacademie Wijchen in 't Palet in Wijchen. In de Werkacademie zochten kandidaten, groepsgewijs en onder begeleiding van twee coaches van WerkBedrijf, 8-12 weken actief naar werk. Empowerment en eigen verantwoordelijkheid zijn de uitgangspunten. De consultants hebben korte lijnen met klantmanagers Inkomen van de gemeente. De Werkacademie is in eerste instantie opgezet voor kandidaten die nieuw de uitkering instroomden. Omdat in 2017 het aantal uitkeringsaanvragen afnam, en daarmee ook de instroom voor de Werkacademie, zijn er ook kandidaten gestart in de Werkacademie met een lopende uitkering.

Over heel 2017 zaten er gemiddeld 11-12 deelnemers in de Werkacademie. Gedurende 2017 zijn er 61 nieuwe kandidaten aangemeld bij de Werkacademie. 50% van de kandidaten uit dit project vond betaald werk. Naast dit 'harde' resultaat droeg deelname aan de Werkacademie ook bij aan het doorbreken van het isolement. De groepsgewijze aanpak resulteerde in nieuwe contacten. Er was een groepsapp voor de deelnemers en kandidaten die werk hadden gevonden en zich na uitval opnieuw aanmelden bij de Werkacademie.

Een minimale groepsgrootte voor deze vorm van werken is noodzakelijk om een vruchtbare groepsdynamiek te hebben. Het afgelopen jaar hebben we ervaren dat er onvoldoende kandidaten zijn waarvoor dit project passend is. Dit had deels te maken met de kleinschaligheid vanwege de lokale aanpak. Anderzijds is het aantal kandidaten dat nieuw de uitkering instroomt afgenomen. In overleg met de gemeente is daarom besloten om dit project in deze vorm te stoppen.

Ontwikkeltrajecten

De Bosploeg, Happy Dish en Kwekerij de Tuinen van de Hagert vormen het Ontwikkelbedrijf Wijchen. In 2017 startte 17 kandidaten met een ontwikkeltraject. 10 kandidaten beëindigde hun ontwikkeltraject, 80% met een mooi resultaat: zij vonden werk, zijn gestart met een opleiding of zitten in een vervolgtraject bij WerkBedrijf. De 3 nog niet gerealiseerde ontwikkeltrajecten worden in 2018 gerealiseerd.

Vacaturemarkt

Op 23 maart is er een vacaturemarkt in Wijchen gehouden in 't Mozaïek. De markt is georganiseerd door Het Werkt! Wijchen, ondersteund door de gemeente, WerkBedrijf en UWV. Bezoekers konden op de vacaturemarkt rechtstreeks werkgevers benaderen. Daarnaast gaven medewerkers van WerkBedrijf en UWV adviezen voor het solliciteren (trainingen en workshops) konden bezoekers hun

CV-check laten uitvoeren. Mensen met plannen voor een eigen onderneming kregen een advies over het starten van een eigen bedrijf. De markt is bezocht door zo'n 500 bezoekers.

Statushouders

De resultaten van de dienstverlening aan statushouders zijn terug te vinden in de algemene resultaten en zijn opgenomen als kengetal in deze jaarrekening. Eind 2017 zaten er 51 statushouders uit Wijchen in de dienstverlening bij WerkBedrijf.

Aansluiting sociaal wijkteam

Sinds juni 2017 werkt WerkBedrijf intensief samen met de sociale wijkteams in Wijchen. Een vaste consulent van WerkBedrijf sluit 2 dagdelen per week aan bij de sociale wijkteams in 't Mozaïek. De contactpersoon geeft advies over de werkmogelijkheden binnen een zorgtraject. Zo kan werk bijdragen aan het oplossen van problematiek. Op locatie aanwezig zijn zorgt ervoor dat werk eerder en vaker als mogelijke oplossing in beeld komt. Ook krijgen we een beter beeld van de kandidaat en zijn de lijntjes korter waardoor de kandidaat/cliënt direct en goed doorverwezen wordt.

Financiële afrekening maat/meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie

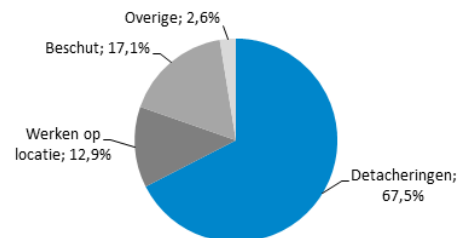
Wijchen								
			A			B	A-B	
Bedragen * € 1	Lopende vpl 2016	Budget 2017	Totaal beschikbaar	Realisatie 2017	Tbv nieuw beleid 2018	Totaal besteed	Afrekening	Aantallen*
Maat- en Meerwerk	121.949	272.800	394.749	379.749	15.000	394.749	-	
Wettelijke Loonkostensubsidie	-	75.636	75.636	68.770	-	68.770	6.866	12
Arbeidsmatige dagbesteding	-	297.654	297.654	219.772	-	219.772	77.882	40
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.								

SW Gemeente West Maas en Waal

Vanuit de gemeente West Maas en Waal hebben 63 medewerkers ultimo 2017 een SW-dienstverband.

Tabel: Procentuele verdeling plaatsingen SW-medewerkers*

West Maas en Waal					
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	10,0%	9,9%	10,1%	10,1%	10,0%
Individuele detachering	45,4%	48,3%	47,5%	43,0%	46,1%
Groepsdetachering	11,8%	10,1%	10,4%	14,4%	11,7%
Werken op locatie	12,8%	12,4%	12,8%	12,9%	12,7%
Subtotaal buiten de muren	80,0%	80,7%	80,8%	80,3%	80,4%
Beschut	16,4%	16,5%	17,0%	17,1%	16,7%
Leegloop inactief	1,3%	0,2%	0,0%	0,0%	0,4%
Niet beschikbaar voor werk	2,3%	2,6%	2,3%	2,6%	2,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

**Leegloop inactief* betreft SW-medewerkers die op dit moment niet gedetacheerd zijn en ook elders niet werken. *Niet beschikbaar voor werk* betreft SW-medewerkers die zeer langdurig ziek zijn of bijvoorbeeld in detentie zitten.

Bijlage 2 Kengetallen WerkBedrijf

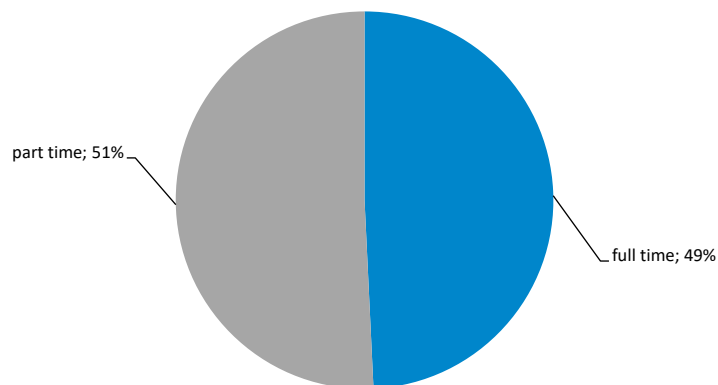
A. Aantal aanmeldingen en terugmeldingen bij gemeenten

In 2017 hebben gemeenten 4.418 mensen bij WerkBedrijf aangemeld

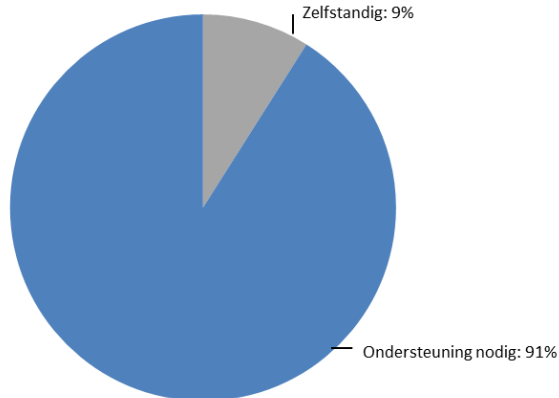
In 2017 heeft WerkBedrijf 899 mensen (die aangemeld zijn) teruggemeld naar de gemeenten.

WerkBedrijf meldt kandidaten terug naar de gemeente als een traject naar betaald werk nog niet mogelijk is. De kandidaat heeft dan vaak problemen op meerdere leefgebieden die eerst opgelost moeten worden.

B. Verhouding tussen parttime en fulltime plaatsingen

C. Percentage kandidaten dat ondersteuning nodig heeft bij vinden van werk

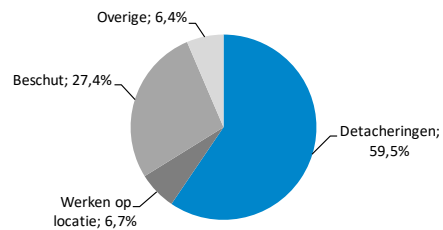
D. Aantal kandidaten begeleid op plekken met behoud van uitkering

Plaatsen met behoud van uitkering	op 1 jan	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Resultaat
Nijmegen	290	141	176	141	153	901
Wijchen	41	24	17	15	22	119
Berg en Dal	57	14	18	21	31	141
Beuningen	22	13	18	8	10	71
Druten	43	5	9	9	11	77
Heumen	18	4	8	11	10	51
Mook en Middelaar	4	7	4	6	4	25
Heumen	5	2	2	-	-	9
Totaal aantal plaatsingen	480	210	252	211	241	1.394
Resultaat cumulatief		690	942	1.153	1.394	

E. Verdeling SW medewerkers over de werkvormen

Totaal

	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	Gemiddeld
Begeleid werken	4,3%	4,3%	4,3%	4,4%	4,3%
Individuele detachering	25,4%	26,1%	26,8%	27,1%	26,3%
Groepsdetachering	28,2%	28,2%	28,1%	28,0%	28,1%
Werken op locatie	8,5%	7,4%	6,6%	6,7%	7,3%
Subtotaal buiten de muren	66,3%	66,0%	65,9%	66,1%	66,1%
Beschut	27,1%	27,5%	27,6%	27,4%	27,4%
Leegloop inactief	2,6%	2,4%	2,5%	2,6%	2,5%
Niet beschikbaar voor werk	3,9%	4,1%	4,0%	3,8%	4,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

F. Aantal statushouders aan het werk

We leidde 57 statushouders naar betaald werk. 123 statushouders gingen aan de slag op een werkplek met behoud van uitkering. 56 statushouders startte met een opleiding waar zij studiefinanciering voor ontvangen.

	Nijmegen	Wijchen	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Mook en Middelaar	Overige	Totaal
Statushouders dienstverlening beëindigd in 2017	98	18	26	10	12	5	5	3	177
Statushouders in traject op peildatum	176	53	35	17	24	24	9	1	339
Plaatsingen op regulier werk	30	8	4	3	5	4	3		57
Plaatsingen op werkplek met behoud van uitkering	46	22	16	11	10	10	8		123
Uitstroom dmv opleiding met studiefinanciering	50	1	1	2		2			56

*Peildatum is ultimo 2017

G. Aantal ondernemers met wie WerkBedrijf actief samenwerkt

In 2017 werkte WerkBedrijf met 1714 ondernemers uit de regio samen.

Bijlage 3 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten

In het overzicht hieronder leest u de verantwoording van het inkomensdeel (I-deel) van de deelnemende gemeenten.

Bedragen in € 1.000	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B/12	Bestedingen (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
		Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
		Aard controle R Indicatornummer: G2B/13	Aard controle R Indicatornummer: G2B/14
Beuningen	G2 – 10	61	-
Druten	G2 – 10	29	-
Heumen	G2 – 10	17	-
Nijmegen	G2 – 10	473	-
Mook en Middelaar	G2 – 10	7	-
Berg en Dal	G2 – 10	68	-
Wijchen	G2 – 10	69	-
Totaal		724	

Bijlage 4 Overzicht Arbeidsmatige Dagbesteding

Arbeidsmatige dagbesteding Bedragen * € 1	2017			
	Budget	Besteed	Totaal dagdelen	Aantal kandidaten*
Berg en Dal	215.015	239.909	5.876	32
Beuningen	201.514	219.944	6.173	34
Druten	230.040	71.991	1.736	19
Heumen	129.507	126.332	3.198	27
Mook en Middelaar	56.215	71.917	1.989	7
Nijmegen	1.259.055	1.145.893	31.516	237
Wijchen	297.654	219.772	5.739	40
Totaal	2.389.000	2.095.758	56.227	396
* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.				

Bijlage 5 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente

Bedragen in € 1.000	Verdeelsleutel o.b.v. inwoneraantal	Risico per gemeente
Nijmegen	58,8%	1.676
Wijchen	6,4%	182
Berg en Dal	8,6%	244
Beuningen	11,8%	335
Druten	6,3%	179
Heumen	5,6%	158
Mook en Middelaar	2,6%	75
Totaal	100%	2.850

Bijlage 6 Consolidatieoverzicht

			bedragen x € 1.000			bedragen x € 1.000			bedragen x € 1.000		
			ongecombineerde cijfers			eliminatie doorbelasting			gecombineerde cijfers		
			Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar
BO	Baten	Overhead	286	286	285	86	86	86			
	Lasten	Overhead MGR	286	286	285						
						-86	-86	-86			
WBRN	Baten	Overhead	334	334	336						
		Inkomensregeling	1.429	929	724						
		Begeleide participatie	60.420	60.170	59.769	875	875	1.003			
		Arbeidsparticipatie	16.963	17.509	17.656	-44					
	Lasten	Overhead									
		Inkomensregeling	1.429	929	724						
		Begeleide participatie	56.677	56.427	55.824	875	516	601			
		Arbeidsparticipatie	13.182	13.693	13.959	328	522	559			
		Overhead MGR	7.857	7.892	7.977	1.130	1.306	1.290			
						1.502	1.469	1.447			
iRvN	Baten	Overhead	15.205	15.392	15.654	1.044	1.044	1.091			
		Arbeidsparticipatie	372	353	353	372	353	353			
	Lasten	Overhead	13.760	13.931	14.408			38			
		Arbeidsparticipatie	328	326	329						
		Overhead MGR	1.489	1.489	1.434		14	44			
					164	-1.416	-1.383	-1.362			
MGR	Baten	Overhead	15.825	16.012	16.275	1.130	1.130	1.177	14.695	14.883	15.098
		Inkomensregeling	1.429	929	724				1.429	929	724
		Begeleide participatie	60.420	60.170	59.769	875	875	1.003	59.545	59.295	58.766
		Arbeidsparticipatie	17.335	17.862	18.009	328	353	353	17.007	17.509	17.656
	Lasten	Overhead	13.760	13.931	14.408			38	13.760	13.931	14.370
		Inkomensregeling	1.429	929	724				1.429	929	724
		Begeleide participatie	56.677	56.427	55.824	875	516	601	55.802	55.911	55.223
		Arbeidsparticipatie	13.510	14.019	14.288	328	522	559	13.182	13.497	13.729
		Overhead MGR	9.631	9.666	9.696	1.130	1.320	1.334	8.501	8.346	8.362
					164						164
	BATEN	Telling modules	95.008	94.972	94.776	2.333	2.358	2.533	92.675	92.614	92.243
	LASTEN		95.008	94.973	94.940	2.333	2.358	2.532	92.675	92.615	92.408
	BATEN	Telling totaal	95.008	94.972	94.776	2.333	2.358	2.533	92.675	92.614	92.243
	LASTEN		95.008	94.973	94.940	2.333	2.358	2.532	92.675	92.615	92.408
	BATEN	Verschil:									
	LASTEN										

In de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij de begeleide participatie vinden er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsofbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten WERK). De afwijking tussen begroot en realisatie is door een hogere doorbelasting vanuit Vastgoed (+ € 70.000) en meer inzet van SW medewerkers in de ondersteuning van het WerkBedrijf (+ € 58.000).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De kosten van automatisering belast iRvN door naar de Overhead MGR-lasten van het WerkBedrijf. Verder beheert iRvN de applicaties voor informatievoorziening van het onderdeel WERK. Deze kosten komen in de programmalasten van WERK.

Bijlage 7 Toelichting begroting voor en na wijziging

Baten	MGR totaal		
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Saldo
Bedragen in € 1.000			
Overhead	14.695	14.883	188
Inkomensregelingen	1.429	929	-500
Begeleide participatie	59.545	59.295	-250
Arbeidsparticipatie	17.007	17.509	502
Totaal baten	92.675	92.615	-60
Lasten	MGR totaal		
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Saldo
Bedragen in € 1.000			
Overhead	13.760	13.931	171
Inkomensregelingen	1.429	929	-500
Begeleide participatie	55.802	55.911	109
Arbeidsparticipatie	13.182	13.497	315
Totaal Programmalasten	84.174	84.269	-95
Overhead MGR	8.501	8.346	-155
Totaal lasten	92.675	92.615	-60
Saldo van baten en lasten			

Het verschil tussen de begroting voor en na wijziging op de baten is als volgt:

Taakveld overhead

Bedrag	Onderdeel	Toelichting
+ € 0,14 miljoen	iRvN Automatisering	Aanpassing deelnemersbijdrage door aanpassing dienstverleningsovereenkomst Nijmegen.
+ € 0,08 miljoen	iRvN Automatisering	Doorbelasting aan gemeenten van plusproducten
- € 0,23 miljoen	iRvN – Informatisering	Verlaging deelnemersbijdrage door a-structurele voordelen, extra dienstverlening, tijdelijk openstaande vacatures en vrijval door niet ontvangen facturen 2016.
+ € 0,20 miljoen	iRvN – Informatisering	Inkomsten extra dienstverlening.
+ € 0,19 miljoen	Totaal	

Taakveld inkomensregelingen

Bedrag	Onderdeel	Toelichting
- € 0,50 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Aanpassing wettelijke loonkostensubsidie regulier en beschut nieuw
- € 0,50 miljoen	Totaal	

Taakveld Begeleide participatie

<i>Bedrag</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Toelichting</i>
- € 0,54 miljoen	WerkBedrijf – SW	Lagere salariskosten SW, door lagere index dan begroot en minder formatie
+ € 0,25 miljoen	WerkBedrijf – SW	Bijstelling van de verwachting voor de ontvangsten vanuit het Lage inkomensvoordeel (LIV)
+ € 0,04 miljoen	WerkBedrijf – SW	Hogere overige programmalasten SW
- € 0,25 miljoen	Totaal	

Taakveld Arbeidsparticipatie

<i>Bedrag</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Toelichting</i>
+ € 0,24 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Extra gelden meicirculaire 2017
+ € 0,18 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Extra meerwerk Nijmegen
+ € 0,03 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Hogere lasten boventalligen
+ € 0,09 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Extra gelden centrumgemeente
- € 0,04 miljoen	WerkBedrijf – WERK	Aanpassing interne doorbelastingen (o.a. DVO met iRvN)
+ € 0,50 miljoen	Totaal	

Bijlage 8 Overheadpercentages

De jaarekening 2017 is ingericht conform de richtlijnen BBV. De taakvelden zijn weergegeven en de overhead is in beeld gebracht, zie onderstaande tabel:

Baten Bedragen in € 1.000	MGR totaal			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	14.695	14.883	15.098	215
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	59.545	59.295	58.766	-529
Arbeidsparticipatie	17.007	17.509	17.656	147
Totaal baten	92.675	92.615	92.243	-372
Lasten Bedragen in € 1.000	MGR totaal			
	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overhead	13.760	13.928	14.370	442
Inkomensregelingen	1.429	929	724	-205
Begeleide participatie	55.802	55.911	55.223	-688
Arbeidsparticipatie	13.182	13.500	13.729	229
Totaal Programmalasten	84.174	84.269	84.046	-223
Overhead MGR	8.501	8.346	8.362	16
Totaal lasten	92.675	92.615	92.408	-207
Saldo van baten en lasten	0	0	-164	-164
Onttrekking aan bestemmingsreserve	0	0	164	164
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Betreffende de overhead zijn er regionale afspraken gemaakt. Er is afgesproken dat de organisatiekosten van de MGR voor maximaal 25 % uit overhead mogen bestaan. De organisatiekosten bestaan uit de personele lasten, materiele lasten, kapitaallasten en overige lasten.

De overheadnorm volgens de BBV richtlijnen komt in 2017 uit op deze 25,2%.

Overhead BBV 2017 - Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf			iRvN		BO	Totaal
	Werk	SW	Vastgoed	Applicaties	Automatisering		
Primaire kosten	6.456	5.519	890	4.548	10.233		27.646
Overheadkosten	3.740	3.875	32	540	850	285	9.321
Totaal	10.195	9.394	922	5.088	11.083	285	36.967
Primaire kosten	63%	59%	97%	89%	92%	0%	75%
Overheadkosten	37%	41%	3%	11%	8%	100%	25%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%